

Laiklik - Şeriat Karşıtlığı Üzerine: “Senin Dinin Sana” Mı?

Selim Çalışkan
gerceginkitabi.wordpress.com
gerceginkitabi.com
scaliskan@protonmail.com
30.09.2024

İzzet Güllü adlı psikoloğun kitabından haberdar olunca ve blogunda kısa bir zaman geçirince akıllıca bir şeyler söylüyor izlenimi edindim ve daha fazla okumaya karar verdim. Karşıma aşağıdaki yazı çıktı.

<https://web.archive.org/web/20240221094632/https://www.izzetgullu.net/?Syf=22&Mkl=1257997&pt=%20%C4%B0zzet%20G%C3%9CLL%C3%9C&T.C-Devleti-Tehecc%C3%BCde-Kalkm%C4%B1yor>

Bu yazı ne yazık ki yazarın söyleyeceği en iyi sözlerden biri değil. Çalاکalem yazılmış ve beni düşünmeye zorlayan hiçbir şey bulamadım. Yine de güzel renkli, parlak bir çakıl taşı bulmuş gibi oldum çünkü laiklik savunucularının başvurdukları birinci düzey safsataların, sık yaptıkları göndermelerin çoğunu bir arada içeriyor gibi. Bundan dolayı satır satır eleştireceğim.

Sekülerlik veya laiklikle ilgili daha önce yazdım. Birer [modern hurafe](#) olarak Batı Aydınlanması'nı ve demokrasiyi ayrıca yazmayı düşünüyordum. Ama bu yazıları bu konularda söyleyebileceğim her şeyi söylemeden ve yapacağım kaynak taramasını tamamlamadan yazmak istemediğim için bitiremedim. Bu yazıyı bulmuşken ve okurlardan bu konuda soru ve eleştiri her zaman geldiği için bu yazıdaki sekülerlik savunularını eleştirerek söyleyeceklerimin yarından çoğunu anlatmış olurum diye düşünüyorum. Yazarın içten bir Müslüman olmadığını ima etmiyorum ancak sekülerlik konusuna uyanmadığı kesin.

Yazıyı okumaya başlayalım. Yazarın yazım yanlışlarını düzeltmiyorum.

“Önce müslümandan zarar gelmez deniyor. Evdeki hesap çarşıya uymaz genelde. Çünkü insanı etkileyen tek faktör din değildir. Din, insanı etkileyen faktörlerden sadece bir tanesidir.”

Bu, sekülerliğin yaptığı din tanımı. Bu tanımı Din Nedir-2: Sekülerlik yazımda çürütmüş, Kuran'ın yaptığı tanımla karşılaştırmıştım. Kendi kavramınızı türetilip kendi seçtiğiniz sözcüğü kullanabilirsiniz ama bu sözcüğün herkesçe aynı anlaşılması koşuluyla. Din, böyle bir sözcük değil artık. Her seferinde tanım yapmadan kullanırsanız bu sözcük anlamaya değil anlaşmazlığa neden olur. Kökü ağaç gibi sağlam sözlerle konuşun (14:24).

“Bu sebeple pratik gerçeklik çok farklıdır. Haliyle müslüman olanlardan bile öyle zararlar gelebiliyor ki! Bir on yirmi sene bu ön kabulle, bu yerleşik algıyla

geçip gidiyor. Sonra namaz kılandan zarar gelmez denilmeye başlanıyor. Namaz kılan nice insanın yaptıklarını görünce bu sefer de şeriatın zarar gelmez denilmeye başlanıyor. Nice kötü örnekleri ortaya çıkınca 'Ama o gerçek şeriat değil' demeye başlıyorlar bu sefer de."

Bildik "Hangisi gerçek İslam?" sorusu. Bu sorunun aynısını, tıpkısını hangisi gerçek sekülerlik/laiklik biçiminde de sorabiliriz. Nitekim Fransa'nın sekülerliğini ABD'ninkiyle veya bir başkasıyla karşılaştıran yüzlerce kitap, makale yazılmıştır. Ama bunların hepsi de sekülerlik dininin bağlularınca yazılanlarının hiçbirinde "demek ki sekülerlik diye bir şey yok", "sekülerlikle ülke yönetilmez" gibi abuk bir sonuca ulaşılmamıştır. "Sen kendi özel yaşamında seküler olabilirsin ama kamusal alanın seküler olmasını, ülkenin sekülerlikle yönetilmesini talep etme" denmemiştir. Şimdi şeriatçılar devrim yapsa ve bunları söyleseler sekülerler "ha, tamam o zaman, dinimizi özgürce yaşıyoruz" mu diyecekler? Neden demeyeceklerini Din Nedir yazımda anlattım. Bütün olay bir sözcük oyunudur. Sekülerlik kendini "din değil" olarak tanımladığı için bu soruları sordurtmuyor. Din Arapçadır, Türkçesi yasadır. Hiçbir akli başında insan "yasaya uymama özgürlüğünden" veya "özel yaşamında yasaya uyma özgürlüğünden" söz etmez.

"Nasıl aynı değil, kardeşim? Nesi farklı? Mezhep mi farklı, beslendikleri dini kaynaklar mı ayrı, gidilen medreseler mi, oradaki müfredat mı? Farklı olan ne?"

Elbette mezhep farklı, beslendikleri kaynaklar ayrı, gidilen medreseler ve müfredat da ayrı. Ne sanıyordunuz ki? Seküler mezhepler de öyle değil mi? Kapitalizm var, sosyalizm var, ikisinin arasında bir sosyal demokrasi var, savaştan sonra yasaklandığı için bugünlerde temsil edilmeyen faşizm var. Bunlar hümanizmin dininin mezhepleridir. Sekülerlik dediğiniz şey bunları "hak mezhepler" olarak görür, yani bunlar devletin dinidir. Elbette Şii'lerle Sünnilerin anlaşamadıkları gibi bunlar da kendi aralarında anlaşamıyorlar.

Hristiyanlardan niye örnek vermediğimi soracak olanlar için söylüyorum, Katoliklerle Protestanlar da anlaşamıyorlarmış ama Kilise Reformu ile bu kısa süren kavga bitmiş. Modernizmin kökeni de budur. Çünkü ikisi de Hristiyanlığı terk etmekte uzlaşmışlar. Öncesinde, İsa'nın yolundan gidenler de Bizans'ın resmi diniyle anlaşamamışlar. Bizans, pagan Roma dinini İsa'nın öğretisiyle kendince uzlaştırarak yeni bir din yapmış ve İsa'cuları yok etmiş. Böylece bugün Hristiyanlık dediğimiz din ortaya çıkmıştır. İznik konsillerini araştırın, olayları İncil'i ve Kuran'ı okuyarak tartın, öykünün özeti budur.

Sizin kafanızdaki "dinsel gruplar" adlandırması yalnızca bir adlandırma tercihidir. Kapitalizm de, sosyalizm de dindir. Feminizm de bir dindir. Veganizm de bir dindir. Çünkü bunların hepsi de kendi ahlakını öğütler. Bu nedenle bir grubun "biz Müslümanız" demesi veya dememesi uygulamada çok küçük ve önemsiz bir farktır. Dinsel mezheplerin hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğunu tartışmanın seküler mezheplerin hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğunu tartışmaktan bir farkı yoktur. Hepimizin üstünde bir hakem bulamıyoruz diye bu tartışmadan vazgeçmeyi düşünmek inanılmayacak kadar budalaca bir arayış olur. Ve fakat küçük bir kolaylık var: Müslüman olduğunu öne süren grupları sınavabileceğimiz bir metin var. "O metnin de ne dediğini bize söyleyecek bir hakem yok, başladığımız yere döndük" diyeceksiniz elbette. Bunu diyeceğinize Kuran'da

bile işaret ediliyor çünkü insanın doğası budur. Tartışmanın, anlaşmazlığın olmadığı yerde insan yoktur. Sonuçta yarışan fikirlerden bir bölümünü “bunlar dinsel kaynaklı” diye yasaklamak tamamen sözcük oyunlarına dayanan bir iknadır.

“Şeriat da sorun çok, bak Afganistan ortada’ filan deyince ‘Ama insan hatası şeriatı bağlamaz ki’ diyorlar. İnsan hatası veya kurum hatası. Sonuçta onda da hata ve yanlış oluyorsa orada nasıl huzur olacak diyorsunuz! Allah'ın sistemi o diyorlar. Yahu Allah'ın sisteminde hata, kusur, noksanlık olur mu diyorsunuz! O veya bu sebeple, içinde hata, eksiklik, kusur, hatta zulüm olabilen bir sistemi hatadan beri, tüm noksan sıfatlardan münezze olan bir Allah ile nasıl yanyana getirebiliyor, insan eli değen böyle bir sisteme nasıl Allah'ın sistemi diyebiliyorsunuz diyorsunuz. İncil'e insan eli değince o bozuluyor da sizin sisteme onca hatalı, kusurlu insan eli değdiği halde sizinki neden bozulmuyor da halen Allah'ın sistemi oluyor?”

“Hangisi gerçek” savı sürüyor. Afganistan’ın şeriatı, Afganistan’ın şeriatıdır. Şeriat adı üstünde su yolu demektir. O tarlanın suyu öyle akmış. Bizimki başka akabilir. Amaç suyu toprağa ulaştırmaktır, yani amaç İslam’ı gerçekleştirmektir. Din değişmez ama şeriat değişir. Hayır, bu tarihselciliği doğrulamak anlamına gelmiyor. Evet, zinacı “bu çağda bile” sopalanacak. Ama o başka sopalar, sen başka sopalarsın. O diyelim ki on kişilik tanıklar meclisi önünde yapar bunu, sen halka açık yaparsın.

“Allah’ın sistemi” dediğin şey zaten kuruludur. Yerçekimi Allah’ın sistemidir. Senin o sisteme uyum sağlamak ve sağlamamak seçeneğin var. Ne dediğini bilen biri “Allah’ın dinini kuralım” dediğinde değiştirilemeyen, dışına çıkılamayan, engellenemeyen sisteme uyum sağlamayı önermiş olur. Bir yanda doğa yasaları, bir yanda da bundan bağımsız, sanal bir ahlak yasası yoktur. Bu ikisi bütündür. Evren bütündür. Öte ucundaki bir atomun hareketi beri ucu etkiler. Uzak Tanrı ve Herkes Başka Bir Şey Söylüyor yazılarımda bunu anlatmaya çalıştım, dönüp okuyabilirsiniz.

Burada yazar (ve elçilere karşı gelen başka binlerce yazar) yalnızca Allah’ın sisteminin adının konmuş olmasından yararlanıyor. Müslümanlar seküler “sistemi” bu kadar kolayca eleştiremiyorlar çünkü o sistemin, yani o dinin belli bir adı yok. Dikkat ederseniz yukarıda hümanizm dedim, şimdi yeniden sekülerlik diyorum. Modernizm de diyebilirim. Kimisi Allahsızlık diyor, kimisi deist düşünce diyor, kimisi akli vahyin önüne koyan sistem diyor, kimisi insan yapısı ahlak diye tanımlıyor. Yani adlandırma çeşitli ve her farklı adlandırma arasında incelikler var, göndermede bulunulan kaynaklar ve tarihsel dönüm noktaları arasında da farklar var. Evet, modernizmin bir kutsal kaynağı da yok. Aslında var ama Kuran gibi cebinizde taşıyabileceğiniz, elinizi üstüne koyup yemin edebileceğiniz tek bir kitap yok. Çok kitap var ve yukarıda örneklediğim her mezhebin de kendi kitapları var. Bu kutsal kitapların çoğu Alev Alatlının Batı Düşüncesine Yön Veren Metinler seçkisinde bulunabilir. Elbette orada bulacağınız kitaplardan sonra da kutsal kitaplar yazılmayı sürdürdü. Hâlâ da yazılıyor. Çünkü modernizmin bir değişmezi, bir nirengi noktası yok. Aslında modernizmin tek değişmezi Allah’ın elçilerinin kesin olarak reddedilmesidir. Bu, modernizmi tanımlayan nitelik değildir elbette, binlerce yıldır farklı uygarlıklar elçileri reddetmişler ama onlara modern diyemeyiz. Modernler, sürekli türeyen bu aykırılıkların, kopuşların, unutulmaların son örneği yalnızca. Bu paragrafta yazdığım her şey Kuran’da var.

Yüzlerce ayete gönderme yapabilirim. Blogun müdavimleri gönderme yapacağım ayetleri önceki yazılarda okudular zaten.

Şeriatı savunan Müslümanların olumsuz örnekleri “o gerçek İslam değil” diye savuşturmaya çalışmaları çaresizliğini sekülerlik /laiklik /hümanizm /modernizm savunucularında göremiyoruz çünkü dediğim gibi onların değişmezleri yok. Bir ilkenin, bir düzenin işe yaramadığı kanısı oluştuğunda hemen onu değiştiriveriyorlar. Böylece “o gerçek sekülerlik değil” savunmasına gerek duymuyorlar. Ama zaten Müslümanlar da onları sıkıştırarak ve foyalarını meydana çıkaracak bilgi ve düşünce düzeyine gelemediler. Fransa, Polonya ve ABD’nin aynı anda seküler olduğunu öne sürmek, kralları bulunan İngiltere’nin veya Japonya’nın demokratik olduğunu öne sürmek gibi bir çelişkidir. Yani bazı şeyleri “ama o sayılmaz” diye görmezden gelmeksiniz bu öne sürülemez. Ama yapıyorlar bunu. Bunu layıkıyla eleştiren Müslümanların sesini medya denen pislik çukurunda bulamazsınız, bulduklarınız çok cılız olur, boşuna aramayın. Zaten bunun içindir ki aklını basından kurtarmayan Müslümandan bir cacık olmaz, yani o bireyselliği aşip da yeryüzüne miras olacak cemaati kuramaz diyorum. İslam “la” ile başlar derler ya hani. İşte o red önce basına yönelecek. Çünkü zamanımızın putlarını taşıyan kaideleri basın üretiyor. Hatta basın-yayın diye genişletebiliriz. Bunu fark ettiğimde eleştirel düşünme çabasının arınma çabasından ayrılamayacağına karar vermiş, Eleştireldüşün blogunu yazmaya başlamıştım. Müslüman’ın Asgari Donanımı yazımda da eleştirel düşünceyi besleyecek en temel bilgileri aklım yettiğince sıralamıştım. Kuran sık sık “kitap ve hikmet” diyor ya hani. Hah, işte o hikmetin başlangıcı eleştirel düşünmedir. Hiç kuşkunuz olmasın, Allah’ın bütün elçileri zehir gibi eleştirel düşünürlerdi.

“Bir yerden sonra cevap veremeyecekleri netleşince sessizliğe gömülüyorlar. Artık cevap vermiyorlar. Ama yine de zihinleri allak bullak olmuyor, hala zerre sorgulamıyorlar. Çok rahatlar zira belli bir tabanı oluşturmanın, ümmetin bağrında bir fırka (delik) daha açmanın mutluluğu içindeler. O tabanın nasıl olsa her sözü dinleyip de en güzeline uymayacağını, bir kere içine girdikleri yolda sorgulamadan aynen devam edeceklerini bilmenin müthiş özgüveni içindeler.”

Çünkü içtihat kapısını kapattılar. İchtihat kapısını kapatmak Kuran’ın kapağını kapatmak demektir. Düşünce, dil gibi canlıdır, sürekli olarak beslenmelidir. Müslümanın düşünceni lambayı prize takar gibi Kuran’a takacaksın. Bunu anlamadılar.

Bugün Kuran’ı düşe kalka, sakarca okumaya çalışan gençler ortaya çıktıysa buna “Türkiye dindarlaşıyor” tepkisi vermek eblehliğin doruğudur herhalde. Dünyaya çocuk getirmişsin, pislik dolu ve anlamsız bir yaşam sürüyor, çocuğu da ona alıştırıyor ve “başının çaresine bak hacı, benden sonrası tufan” diyorsun. Böyle bir cümle kurmuyorsun ama yaptığın “yetiştirmenin”, verdiği mesajların özeti bu. Sonra da gençler antidepresan kullanıyor diye kaygılanıyor numarası yapıyorsun. Kuran’ı antidepresan kullanan işsiz, umutsuz genç okumayacak da kim okuyacak? Rothschildlerin torunu mu okuyacak? Elçilerin yanında toplaşanlar Rotschildler miydi, yoksa mülksüzler mi, itilmiş kakılmışlar mı, ezilenler mi, ayak takımı mı? Kuran’ı okuyorsanız biliyorsunuz. İchtihat kapısını kırarak açacak olanlar da onlardır. Bu yeni içtihatlar kral /diktatör /meclis onaylı medreselerden çıkmayacak, sokaktan çıkacak. Onun için de en olmadık, en ölçsüz şeyler bile içtihat diye

söylenecik. Bu işin doğası böyle. Aralarında ölçülü, olgun, bilge olanlar da olacak ama her zaman olduğu gibi azınlıkta. İsa'nın yolundan gidenlerle Hristiyanlar gibi düşünün.

Yazarın yakındığı tepki zihni kapanmış olan, Kuran'dan bir cümle duymadığı ve anlamadığı halde kendini Müslüman sayan yığınların tepkisidir. Zihinleri allak bullak olmuyor çünkü kafa karışıklığının arkasından aydınlanmanın geleceğini bilmiyorlar. Kara bulutların ve gökgürültüsünün arkasından yağmurun gelmesi ve yerdekileri doyurması onlar için Allah'ın bir ayeti olamamış.

“Fıkıh kitapları ve dini literatür binlerce beşer hükmüyle dolu olduğu halde ‘Hüküm sadece Allah'a aittir’ ve ‘O beşeri, şu beşeri’ demeye devam ediyorlar.”

Müslümanlar Batı Aydınlanması tarihini ve Yahudi tarihini bilmedikleri için Allah'ın sistemine uygun olanla aykırı olanı net olarak ayıramıyorlar. Beşeri, insan ürünü demek. Orijinalinde bu sözcükle kast edilenin ne olduğunu çoğunluk unutmıştır. Tıpkı Kuran'da “Allah”la kast edilenin ne olduğunun çoğunlukla unutulduğu gibi. Beşeriyle kast edilen batıldır aslında. “Allah'ı birleyelim” diyen ve bu yolda eylemde bulunan, yasa yapan elbette insandır. Onun işi de insan ürünüdür. Ama sisteme /fıtrata uygunsu bu Allah'ın dinini /yayasasını ayakta tutmak için yapılmış bir eylemdir. Zaten şu anda Müslümanlardaki kafa karışıklığının çoğunluğu kasıtlı sözcük oyunlarından ve sözcüklerdeki anlam kaymasından kaynaklanıyor. Bu nedenledir ki dili iyi kullanma ve Türkçemizi arındırma çabasıyla Kuran'ı uygulama çabası ayrılamaz diyorum. Bu aslında iyi haber. Çünkü sözcüklerden kaynaklanan bir kafa karışıklığını gidermek çok da zor olmamalı.

“Her birisi sanıyor ki bir gün eğer şeriat rejimi kurulursa kendi hocaları başa geçecek. Hiç birisi düşünmüyor ki ya başa bambaşka bir dini ekolün en tepedeki lideri geçerse diye! Mesela başa bir Selefî geçti. Mesela başa bir nurcu geçti. Veya bir Menzîlci. Sanıyorlar ki her bir dini fırka şimdiki kadar özgür ve ayrıcalıklı olacak. Şeffaflık olmayacağı için kimse denetleyemeyecek. Denetleme olmayacağı veya azalacağı için içten içe çürüme daha da artacak. Ama adı Allah'ın rejimi ya, haliyle itiraz eden Allah'a isyan etmiş sayılacak. İran'da yakın zamanda görmedik mi! Hangi dini ekol diğerine yaşam hakkı tanır böyle bir durumda. Hangi cemaat, tarikat, dini ekol şimdiki gibi özgürce faaliyet yapabilir! Mesela Taliban ile DEAŞ dini gelenek olarak çok yakın oldukları, hemen hemen aynı kaynaklardan beslendikleri halde neden ikisi bile anlaşamıyor, habire çatışıyor, hiç düşündünüz mü? Bir dini grup devlet gücünü ele geçirdiğinde sanıyorlar ki her dini grup şimdikinden daha rahat edecek. Demokrasiye bedel ödemededen sahip oldukları için takdir edemiyorlar. Hiç kaybetmedikleri için de yokluğunun ne demek olduğunu bilemiyorlar.”

Bunların tıpkısı sekülerlik ve hümanizm için de söylenebilir. Bu paragraftaki mezhepler yerine kapitalizmi, komünizmi, faşizmi koyun. Cemaat hocaları yerine Adam Smith, Karl Marks gibi adamları koyun. “Şöyle kötü olacak, böyle kötü olacak” öngörülerini başlarda Fransız devriminde gerçekleştirmişler zaten. Devrim yapılmış, Allah'ın elçisinin olduğu iddia edilen düzen yıkılmıştır. Ama devrimi yapan gruplar kendi aralarında boğuşmuş, kelleler uçmuştur. Her grup kendi önderinin, kendi düşüncesinin iktidar olacağını sanmıştır. Uzun süre düzen sağlanamamış, “şeffaflık” olmamıştır. Yıllar ve yıllar sonra kapitalistlerle komünistler de kanlı bıçaklı olmuşlardır. İkinci Dünya Savaşı başlı başına bir hümanizm

mezhepleri savaşıdır aslında, yani öyle anlatılır. “Demokratlarla faşistler savaştı” der tarihçiler. O zaman bana “hangisi gerçek hümanizm” ile “hangisi gerçek İslam” arasındaki farkı nesnel olarak gösterebilir misiniz?

Bu arada yazarın mevcut sistemde, yani seküler sistemde “dini fırkaların özgür olduğunu” söylemesinden onun dinden ne anladığını çıkarıyoruz. Yazar din dediği şeyi bir tapınak etkinliği olarak anlıyor. Başka türlü söylersek, İslam’ı “dinlerden bir din” olarak anlıyor. Sözelimi Kovid iğnesi olmanın zorunlu olması, dağın başına bile ruhsatsız ev yapılamaması, paranın artık bir değer ölçüm aracı olmaması, iletişimde mahremiyetin kalmaması, canlıların patentlenebiliyor olması, ilkokulu dışarıdan bitirmenin veya cep telefonsuz yaşamının yasak olması yazara göre dinle ilgisi olmayan konular ve ona göre bunlar dinin özgürce yaşanıyor olduğu iddiasını çürütmüyor. Yazara göre faizsiz borç almayı yasaklayan bir yasa bulunmuyor olması, faizsiz borç almak ve vermek isteyen Müslümanların özgürlüğü anlamına geliyor. Yazara göre saldırgan köpeğimi sokağa salmam, komşularıma o sokaktan yürümeyi yasakladığım anlamına gelmiyor.

“Oysa iktidarı alan yapı kendi hizbini, kendi din telakkisini dayatacak her yerde. Allah’ın ipime sımsıkı sarılın, dağılıp ayrılmayın emrini bile dinlemeyip 1000 fırka olanlar sanıyorlar ki şeriat gelince birden birleşiverecek, hepsi kardeş olacak, sarılıp kucaklaşacaklar, her bir grup muazzam imkanlara kavuşacak. Şimdi her birisi düşman bildikleri laikliğe karşı birleşiyor. O düşmanları ortadan kalktığında birbirleriyle karşı karşıya gelecekler, haberleri yok. Laiklik onları bile birbirlerinden koruyor.”

“Laikliğin onları bile birbirlerinden koruması”, hapishanede mahkumları izolasyon hücrelerine kapatmanın onları birbirlerinden korumasını savunmak gibi bir şeydir. Aradaki fark şu ki, mahkumlar hapisten çıkar veya orada ölürlere ama insanlar soyları tükenmedikleri sürece o mecazi hapisten çıkmayacaklar. Yani izolasyon hücrelerinden er geç çıkacaklar ve o gün ne olacağını konuşmamız gerekiyor. Vuruşacaklar mı yoksa konuşacaklar ve birbirlerini yemeden yaşayabilmenin bir yolunu mu bulacaklar? Hah! İşte o güne nasıl geldikleri önemli. Tartışmayı öğrenmedilerse yandı gülüm keten helva. Etki altında kalmadan, duygusallaşmadan, analitik ve eleştirel düşünmeyi öğrenmedilerse birbirlerini boğazlarlar. Tarihte sürekli oluyor bu. Bir kez daha olacak, değişen bir şey olmayacak. Zaten sekülerlik savunucularının beğenmediği o cemaatler tartışma ortamını yok ettikleri için bağınazlığa bu kadar battılar. Kendi aralarında ve öbür cemaatlerle tartışmayı reddettikleri için döve döve veya sinsice iktidar olmak dışında bir yol göremiyorlar. Oysa Allah’ın elçileri tartışmadan kaçmadılar. Ne zaman ki sekülerlik /hümanizm savunucuları düzene aykırı (“kendi mezheplerine aykırı” olarak okuyun) düşünceleri “fanatiklik/ bağınazlık” gerekçesiyle tartışmayı yasaklamayı, yani kendileri fanatik olmayı bırakırlar, eleştirel düşünceyi ve tartışmayı bir kültür olarak geliştirmek için toplum kaynaklarının ciddi olarak kullanmaya başlarlar, bu hüsranı, Allah’ın bu cezasını bir kez daha yaşamaktan kurtuluruz. Kapitalist demokratik devletler sosyalizmi, hatta bırakın sosyalizmi zenginliğin yoksullarla paylaşılmasını talep etmeyi bile yasakladılar, bunu bağınazlık saydılar ve bunu yapanları hapse attılar ve öldürdüler. Demokratik devletler bugün bile faşizmi hafifçe bile olsa savunanları, hatta bırakın sistem savunusunu Nazi Partisi hakkında olumlu herhangi bir şey söylemeyi, yaşanmış tarihi bütün gerçekliğiyle konuşmayı yasaklıyorlar. Türkiye, Mısır gibi halkı geleneksel olarak

Müslüman olan seküler devletler sekülerliğin alternatifini düşüncede bile kurgulamayı, konuşmayı yasaklıyorlar. “Bunlar gerçek hümanizm” değil mi? Hakiki sekülerlik başka bir şey mi? Batılılar “bu gerçek demokrasi değil” cümlesini bizim “gerçek İslam bu değil” cümlesini duyduğumuzdan çok duydular, emin olun. “Yahu madem gerçeğini bulamıyoruz biz bu işin peşini bırakalım” dediler mi? Onlar demedilerse Müslümanlar niye desinler? Ama Müslümanlara bunu dedirttiler. “Bunu beceremiyoruz, vuruşup duruyoruz, vazgeçelim” dedirttiler. İslam’ı toplum yasası kılma talebinde bir hata olduğuna onları inandırdılar. Alıntıladığım yazı, davadan vazgeçip sekülerliğe teslim olmanın en doğrusu olduğuna inandırılmış milyonlarca Müslümandan birinin yazısı.

Zaten ilerleme denen put da öbürlerinin yanına bunun için dikilmeyi sürdürüyor. Müslümanlara tanımadıkları yanılma hakkını ve tutarlılıktan muafiyeti kendilerine tanımak için. Şimdi daha gerçek bir demokrasi kuracağız veya şimdi daha gerçek bir eşitlik, daha gerçek bir özgürlük kuracağız, böylece ilerleyeceğiz diyebilmek için. “[Ulan şerefsiz, uğruna öldüğümüz eskisi neydi o zaman?](#)” diye sormamamız için. Mışıl mışıl uyumamız için. Gözümüzü ateşte açana kadar.

“Evet, her dini grup zannediyor ki şariat gelirse başa kendi hoca efendileri gelecek. Bir tanesi, en şiddetli olanı, gözü en karası, en güçlüsü, en acımasız gelecek. Çünkü seçimle gelmeyecek, gelirse. Güçle gelecek en fazla. Derken zalimleşecek. Eline insan, hatta müslüman kanı değecek çünkü. Derken, diğer dini oluşumlara nefes dahi aldirmayacak! Tüm dini gruplar laikliği mumla arayacak. Ama daha ellerine geçmeyecek. Çünkü artık ne gerçek seçim kalacak ne gerçek denetim ne de gerçek bir şeffaflık.

[...]

Menzil kamuda kadrolaşırken ha Süleymancı ha bizden biri, ne farkeder, hepimiz müslümanız mı dedi? Süleymancı camilerde namaz dahi kılmıyor. Gerçi bunca dini grup var, onları da nedense camilerde pek göremiyoruz. Camilere neden sadece cemaat veya tarikat türü yapılarla bağı olmayan mahallelerdeki sıradan vatandaşlar, amcalar gider acaba? Laik rejimde bile bunlar oluyorsa bir de güç kullanarak devleti kanla ele geçirdiklerini (seçimle ele geçirecek halleri yok) ve bunun yol açacağı gelişmeleri düşünün.”

Fransız devriminde bunlar olmuştur. Bunlar solcu gruplar için de tıpkısıyla söylenmiştir. Fraksiyonların birbiriyle vuruşmasını göstererek “bunlar devrim yapınca kan gölü olacak, demek ki sosyalizm çok kötü bir düşüncedir” denmiştir. Tabi arkasından “bireysel olarak solcu olabilirsiniz, halk evinizde, hücre evinizde, partinizde ibadetlerinizi yapabilir, solculuğunuzu özgürce yaşayabilirsiniz, demokratik kapitalist düzen bu hakkınızı güvence altına alıyor” denmemiş olmasının tek nedeni sosyalizmin insanların kafasındaki “din” kategorisine girmiyor olmasıydı. Kapitalist-komünist çatışmasına giren birçok toplumda yazarın korktuğu mezhepler arası çatışma olmuştur. Birçok ülkede adıyla kapı gibi iç savaş çıkmıştır. Ama hepsinde olmamıştır diyeceksiniz, evet hepsinde olmamış. Bazısında azınlık mezhepleri (çoğunlukla sosyalizm) denk güçler olacak kadar güçlenmemiş, çatışma onun için olmamış. Amerika gibi bazısında hem muhalif mezhepler zorbalıkla yasaklanmış hem de muhaliflerin gazını alacak, öfkesini kanalize edecek ikna yöntemleri bulunmuş. Amerika aslında modern uygarlığın güzel bir modeli. Doğası bakır

bir ÷lkeye gidiyorlar ve çekirge gibi tüketip yok etmeye başlıyorlar. Kısa sürecek bir maddi bolluk buluyorlar ve bu onlara geçmişlerini, dolayısıyla ahlaklarını, insanlıklarını unutturuyor. Orada çalışan sınıfın sosyalizmi veya en azından adil paylaşımı talep etmemelerinin tek nedeni fosil yakıt bolluğu sayesinde onlara ödenebilen sus payı. Yani geçici maddi gönenç. Bu sus payı dünyanın hiçbir ÷lkesinde olmadığı kadar yüksek olabilmesi, onlarda bireyciliğe olan inancı perçinliyor. Zevk ve eğlencenin Amerika'da dorukta olmasıyla sosyalizmin orada hiçbir zaman güçlenmemiş olması birbirinden bağımsız olaylar olmamalı.

Şimdi sonuca bakalım. Allah üç yüz yıl dayanıp çökecek sistemler kuralım istemiyor herhalde, değil mi? Ama demokratik kapitalizm veya adına ne dersenez deyin bugünkü sistem üç yüz yılı bulmamıştır ve çöküyor olduğunu onu savunanlar bile biliyorlar. Yalnızca itiraf etmiyorlar. İktisat profesörlerinin faize ve ranta (*ribaya*) dayalı bir sistemin aslında bir saadet zinciri olduğunu ve dolayısıyla çökeceğini bilip itiraf etmedikleri gibi. Kurumsal doktorların modern tıbbın ilaç paradigması başta olmak üzere "bırak bozulsun, sonra onarırız" yaklaşımının çöktüğünü görüp itiraf etmedikleri gibi. Ziraat mühendislerinin kimyasal gübre ve kimyasal ilacın sonunun tarımın toptan iflası olacağını bilip itiraf etmedikleri gibi. Önce araştırmanızı yapın, sonra neden sustuklarını önce kendilerine sorun, bana değil.

Yazarın yukarıdaki savı, yani şeriatçıların yönetimi zorbalıkla ele geçirecekleri savı, döngüsel bir mantıkla şeriat savunusunu zorbalıkla yasaklamaya gerekçe yapıyor. Böylece şeriat talep edenlerin bunu demokratik yollarla talep etmeleri önlenmiş ve onlara başka bir seçenek bırakılmamış oluyor. Hümanizmi ve sekülerliği, yani onların bileşenleri olan özgürlükçülük, ilerlemecilik, eşitlikçilik, deizm gibi şubeleri çıkardığınızda demokrasi yalnızca yöntemsel bazı ilkeler bütünüdür, bir karar verme sürecidir. Bu süreci kullanarak Allah'ın yasasını da yaşama geçirebilirsiniz, Tağut'un yasasını da. Bir şeriat savunucusunun demokratik yöntemlere karşı gelmesi gerekmiyor. Eğer karşıysa bu ayrı bir ayırım ve ayrı bir tartışma konusu olmalıdır. Nitekim hümanist olup da demokrasi karşıtı olanlar da var ki komünist, faşist gibi mezheplere ve alt mezheplere ayrılıyorlar.

"Ey dini gruplar, hangi dini rejimler size bu kadar özgür bir dini faaliyet imkanı sunar, hatta kendi altını oymanıza demokrasi var diyerek müsaade eder. Demokrasinin en kötü yanı kendi bindiği dalın kesilmesine müsaade etmesi. Bence bu kadarı da fazla."

Bu da modernist söylemde "özgürlük" denen şeyin aslında kendiyile çelişen bir çıkmaz olduğunu bildik itirafı. Her yerde var bu söylem. "Demokrasi bir tren değildir, istediğiniz durağa gelince inemezsiniz" demek demokrasiye aykırıdır, farkında değiller. Ben sanatçı olmadığım için demokrasiyi aşığıdaki karikatür kadar özlü biçimde anlatamıyorum.

Hümanist anayasada “ilk üç madde değiştirilemez” maddesinin değiştirilebilmesi “aklın ışığında ve bilimsel” bir topluma yakışıyor mu? Aynı anayasada “kadın erkek eşittir” dedikten sonra “kadın kayırılır” denmesini veya düşünce özgürlüğünü ve insan haklarını vazgeçilmez saydıktan sonra “ulusal bütünlüğe” aykırı düşüncelerin yasaklanmasını “bu gerçek hümanizm değil” diye mi açıklayacaklar, yoksa paralel evrenler hipoteziyle mi? “Özgürlüğünü kendi iradenle sınırlayamazsın” demenin özgürlükle çeliştiğinin farkında değiller. “Kimse kimsenin nasıl yaşayacağına karışamaz” derken herkese ne yapması gerektiğini söylediklerinin, yani onlara karıştıklarının farkında değiller. “Konuşma özgürlüğü var ama faşizmi savunmak yasaktır” demenin “İslam toplumunda İslam’a aykırı şeyler söylemek yasaktır” demekten farkı olmadığını farkında değiller. “Eşit olmadığımızı inananlar dışında herkes eşit” önermesindeki olanaksızlığın farkında değiller. Bütün önyargıların yanlış olduğu iddiasının da bir önyargı olduğunun farkında değiller. Efendisiz bir düzeni kuracak olan kişinin de efendi olacağını farkında değiller; Orwell’in Hayvan Çiftliği’ni okumamışlar ya da okuduklarından bir şey anlamamışlar. Birinci Dünya Savaşı’na “bütün savaşları sona erdirecek savaş” denmiş olmasıyla hâlâ hesaplaşmış değiller, bütün çatışmaları sona erdirecek Mesih’i bu kez yeni bir politik düzen veya teknolojik sıçrama olarak beklemeyi sürdürerek yine aynı çelişkiye düşüyorlar. Cinsiyet ayrımcılığına karşı düzenledikleri toplantılara erkekleri almayarak kendileriyle çeliştiklerinin farkına varamıyorlar (şaka değil, hatta bunlardan birine beni de almadılar). Bütün erkekleri cinsiyetçi, bütün beyazları ırkçı, et yiyen herkesi ahlaksız olmakla suçlayarak nasıl bir çelişkiye girdiklerini fark edemiyorlar. İntihar eden kişiyi kurtararak onun bedensel dokunulmazlığını çiğnediklerinin farkında değiller. Onun bedeni, onun kararı, sana ne oluyor? Özgürlük adı verdikleri çelişkilerin sonunda gerçek diye bir şeyin olmadığı (post-truth) noktasına geldiler ve bu noktada savunulacak hiçbir şeyin kalmadığının farkında değiller. Ve bu düşünce sisteminin (!?) kendini imhaya programlı olduğunu, ve bunun Allah’ın sünneti olduğunu, yani kaçınılmaz çöküşün evrenin yasalarına, doğa yasalarına kodlanmış olduğunu anlamamaları yüzünden, evet tam olarak bu yüzden bugün çatır çatır çöktüğünü görebiliyor ama doğru tepkiyi bir türlü veremiyorlar. Kendi uydurdukları insan kaynaklı küresel ısınma yalanı karşısındaki saçma sapan çırpınışlarına bir bakın hele. Attıkları hiçbir adım sonuç verici değil ve bunu herkes biliyor, mutsuz olmamak için itiraf edemiyor. Basının sürekli yalan haber yazdığını herkes biliyor, bankaların toplumu yoksullaştırdığını, dürüst insanların her nasılsa demokratik yolla seçilemediklerini, artık sağlıklı çocuk yetişmediğini, herkesin psikiyatrik olduğunu biliyor ama artık bir put olmuş özgürlüğe dokunamadıkları için bir şey yapamıyor, çaresizce çöküşü izliyorlar. Çöküşün sesini duyamıyorsanız uyuyorsunuz

demektir, derin hipnozdasınız demektir. Söylenecek şey o kadar çok ki. Özgürlükçülüğün çelişmesini anlatırken kendimi dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtlamaya çalışıyor gibi hissediyorum.

Evet arkadaşlar. Biliyorsunuz ben eskiden çok kibirliydim ama artık gördüğümüz gibi kusursuzum. Hiçbiriniz benden daha alçakgönüllü olamazsınız. Ne o, niye şaşırıdınız? Ben bir özgürlük ve demokrasi savunucusuyum.

“Allah, Ehli kitapla müslümanlara şirk koşmama ortak noktasında buluşmayı emrederken, elçi Medine sözleşmesiyle ortak noktada uzlaşırken, devletin her dine ve dini gruba eşit mesafede durması demek olan laikliği ortak payda kabullenmek neden çok zor! Dini delil istersen al sana dini delil: ‘Senin dinin/yolun sana, benki de bana...’ ayeti.”

Bildik Medine sözleşmesi savı. Medine sözleşmesinin Muhammed’in imzaladığını öne sürmüyorum ama elimizdeki metni hakiki kabul etsek bile Muhammed’in bu sözleşmeyle seküler veya laik bir yönetim kurduğunu öne süremeyiz. Çünkü Medineli Müslüman cemaati üyeleri:

- 1) Kendi yasalarıyla yönetildiler. Anlaşmazlıklarda kendi mahkemelerine gittiler.
- 2) Ordu masrafları dışında yalnızca kendi maliyelerine vergi ödediler. Sözleşmenin yürürlükte olduğu sürede para basacak güce erişselerdi emin olun kendi paralarını da basacaklardı. Veya bugünkü gibi kaydî para veya merkez bankası denen kurumlar olmadığı için aynı parayı kullansalar bile maliyeleri öbür cemaatlerinkinden bütünüyle bağımsız kalacaktı.

Kısacası kendi ahlaklarıyla yaşadılar. Medinelilerin ortak bir ahlakı yoktu. Yalnızca orduları ortaktı. Okursanız, bir güvenlik ve yardımlaşma anlaşmasıdır. Bir Medineli boş bulunduğu yere bina yapacağında bugünkü terimlerle konuşursak kendi cemaatinin belediyesine gidiyordu. Bir Medineli çocuğunu kendi dininin öğretildiği okula gönderiyordu, tersi düşünülemezdi bile. Bir Medineli kendi cemaatinden olmayanlarla aynı apartmanda yaşamak, evini ve dükkanını onlara kiraya vermek, iş yerinde onlardan birini çalıştırmak, onların doğrularını reklamda, kamu spotunda dinlemek veya kendine yabancı bir ahlaka medyada maruz kalmak zorunda kalmıyordu. Cemaatlerini ve dinlerini seçebiliyorlardı ama seçtikleri cemaatin yasasına uymak zorundaydılar, bireycilik yoktu. “Din, kişiyle tanrısı arasındadır” cümlesi duyulmuş şey değildi. Bütün bu söylediklerim eski dünyanın, hatta On Dokuzuncu Yüzyıl’a kadar Osmanlı’nın genellemesidir ve Medine sözleşmesine buna aykırı bir satır bulamazsınız. “Sezar’ın hakkı Sezar’a”, İsa’nın söylediği değil, Sezar tarafından sonradan ona yakıştırılmış bir sözdür, Yahudi ve Hristiyan Kültürü yazımda açıkladım. Medine Sözleşmesi’ni örnek alanların yine şeriatı savunmaları gerekir, farkında değiller.

Kafirun Suresi’ndeki cümle “sizin dininiz size”dir, “seninki sana” değil! Sure boyunca ikinci çoğula seslenilir. Bu, cemaat anlamındadır. Muhammed’in kendini tekil olarak anması bireysellikle ve dolayısıyla sekülerlikle ilgili değildir çünkü o zaten kendi cemaatinin kurucusudur ve belli bir zamandan sonra da vergi toplayıp ordu kuran bir devlet başkanı. Ve bu cümleleri çevresindeki gayrimüslimlere okurken tebliğ görevini

kişisel olarak yürütmeyi sürdürüyor. Bu konuda anılacak daha birçok ayet var ama bu kadar açıklama yeterli olmalı.

“Devlet kısas emrini uygulamıyorsa sen de israf etme emrini uygulamıyorsun. Sen günahsız mısın ki devletin günahı seni bu kadar rahatsız ediyor. Sen Allah'ın her emriyle amel etmeyince dinsiz olmuyorsun, en fazla günah işlemiş oluyorsun da devlet Allah'ın her emriyle amel etmeyince neden dinsiz oluyor? Allah ile adatıldığını ve devletine, halkına düşman hale getirildiğini şimdi değil ise ne zaman anlayacaksın! Bırak devletin günahını, kendi günahınla ilgilen sen.”

Bu, yazıdaki belki en kötü sav. Ama diğer laiklik savunucuları da buna sarılıyorlar. Herhangi bir sekülerlik savunucusunu sekülerliğin ahlakını kusursuzca uygulamıyor olmakla suçlayabilirsiniz ve sistemleri karşılaştırmak bakımından bunun hiçbir değeri olmaz. “Önce kapının önünü süpürmedikçe mahallenin pisliğinden yakınma hakkın yoktur” derken aynı safсата yapılır. Mahalleyi b*k götürüyor olmasının mahalleliyi kapının önünü süpürmekten alıkoyma boyutu da var, onu görmezden geliyorlar. Yazarın dediğini diyenler “elalem Ay’a çıktı biz neyle uğraşıyoruz” da derken de kendileriyle çelişiyorlar örneğin. Ben yalnızca kendimden sorumluyusam bir toplum olarak neyi başaramadığımızı beni niye üzsün veya niye ateşlesin ki? Ay’a çıktığını sandığın o elalem bireyci olarak başarmadı onu, farkında değilsin ama şimdi konuyu dağıtmamak için oraya girmeyeceğim.

“Önünden ye, arıza çıkarma” demenin başka türüsü bu. “Ne için kaygılanacağını sana biz söyleyeceğiz” diyen despotlar da aynı dili kullanıyorlar. “Dünyayı sen mi kurtaracaksın?” Bu kesinlikle Kuran’a aykırı bir ahlakın söylemi. Allah’ın elçileri bunu deselerdi yalnız kalırlar ve görevlerinde başarısız olurlardı. Muhammed devlet falan da kuramazdı. Bu Kuran’da da yazıyor.

“Laik rejim, miras dağıtılırken ‘Baba abime iki, bana bir pay ver’ demene mani mi? Uygula uygulayabildiğin ölçüde, kendi şeriatını.”

Elçi “uygulayabildiğin ölçüde uygula” mı diyor? Yoksa “ey kulak verenler, bu dine bütüncül olarak girin” (2:208) mi diyor? Neyse, ayeti önü ve arkasıyla okuyun, bu yanıt yeterli. Ama yazarın seçtiği örneğin yanlılığına da dikkat edelim. “Kitap halkını koruyucu edinmeyin” buyruğunu AB üyeliğiyle (üyelik yalan, adaylığıyla demek daha doğru) yan yana koymuyor mesela. Kuran’da buyrukların çoğu ikinci çoğul kişiye, demek ki topluma yöneliktir. Bunları Toplumsal Ayetler yazımda sıraladım. Tek tek açıklamama gerek olmadığını umuyorum. Ahlak toplumsal bir kavramdır. Keşke Türkçede ahlakın işteş kipte türetilmiş (sevişmek, yarışmak gibi) bir karşılığı olsaydı da bu cümleyi kurmak zorunda kalmasaydım, sözcük kendini anlatıyor olsaydı.

Kendi kapısının önünü süpürme yetkisi olduğu ve bunun için bir bedel ödemeyeceği durumda herkes kapısının önünü süpürmeli, evet. Yazarın eleştirisi ve talebi bununla kaldığı sürece hak veriyorum.

“Şeriat gelince adalet gelecek filan deme. Romantik olma bu kadar. İslam gelince müslüman alemi ne kadar düzeldi ki şeriat gelince düzelsin. Dünya İslamilik Araştırması sonuçları ortada. İlk 50’de bir tane İslam ülkesi yok...”

Yazarın kastı [Islamic Index](#) ise o endeksin tam olarak neyi değerlendirdiğine iyi bakın. Ben burada uzun uzun bu işi yapmayacağım. Eğer bu blogda daha önce yazdıklarımı okumuşsanız birincisi “dünyevi yasa” diye bir şey olmadığını, ikincisi, önceliklerin önemli olduğunu biliyorsunuzdur. Başörtüsüyle ilgili kitap yazacak kadar araştırma yaptım ama yazı bile yazmıyorum çünkü Kuran gözünde çok daha öncelikli dertlerimiz dururken bunu tartışmak hedef saptırmak olur, öncelikleri karıştırmak olur. Okumadıysanız Konuya Göre menüsünde Din ve Eşkoşuculuk başlığı altındaki yazıları okuyun. Sözelimi faize ve ranta batmış bir sisteme sahip olan ülkelerin propaganda amacıyla hazırlanmış olduğu belli olan bu endekste en üst sıralarda olmasını uzun uzun eleştirebilirim. Kadınların araba sürmesi gibi tamamen önemsiz ayrıntıları veya örtünmelerinin zorunlu olması gibi aslında doğru olan uygulamaların “insan haklarına” aykırı olduğu gerekçesiyle böyle değerlendirmelere konu edilmesi bu gibi araştırma raporlarının hem arkasındaki güdülenmeyle ilgili ipuçları verir hem de araştırmacıları İslam’ı Batılı gözüyle, seküler paradigma içinde kalarak anladıklarını gösterir. İnsan hakları dininin de endeksleri yapılıyor. Özgürlük dininin de “basın özgürlüğü” endeksleri var. Bunları hem burada hem EleştirelDüşün’de yazdım. Bu tür araştırmalarda ve anketlerde maçın sonucunu alır gibi kim önde, kim arkada çıkmış diye bakarsanız, manşete bakar ve küçük yazıları okumazsanız basın, üniversiteler, STK’lar ve hükümetler sizinle kedi yavrusuyla oynadıkları gibi oynarlar. Sizi diledikleri her şeye ikna ederler. Gerçekten, bu kadar naifseniz ve eleştirel düşünmeden payınızı almadıysanız Allah’ın kayırmasını hak edecek bir topluluğun inşasında payınız olmaz, mescidin temellerini ve duvarlarını yükseltemezsiniz. Modernizmin tarihini, dinler tarihini, basının nasıl çalıştığını, sivil toplumun ne olduğunu hiç bilmiyorsanız, modern hurafelerin hiç değilse bir kaçıyla yüzleşmediyseniz siz zaten sistem eleştirisi yapacak donanımda değilsiniz demektir. E, bu donanımda değilseniz sistemleri yargılayan bu endekslere de bakmayın. İncitmek için değil, dürtmek için söylüyorum, sistem eleştirisi yapamayanın Müslümanlığı bu kadar olur. Önünüzden yersiniz ancak. Güçlülerin size layık gördüğü rızıkla karnınızı doyurur, “bugün de doyduk Allah’a şükür” dersiniz. Sistem eleştirisi yapamayandan solcu da olmaz örneğin. Solculukla İslam’ın ilk ortak noktası ikisinin de kurulu düzene aykırı din veya mezhep olmasıdır, alternatif bir sistem önerisi olmasıdır. İkisinin de yasaklanmasının nedeni budur. Umarım anlamışsınızdır. Solcu sözcüğünü sosyalist anlamında kullanıyorum. AKP Türkiye’sinin düşük zeka düzeyinde AKP karşıtlarına, CHP’ye falan “solcu” denmeye başladı, ilgisi yoktur.

“İslam gelince Müslüman alemi ne kadar düzeldi ki” demek Kuran’a aykırıdır. Kuran’a göre işler düzelmiştir (2:151, 3:103...). Ama bedavacılık yoktur. Her kuşak kendini düzeltmekten sorumludur. Muhammed’in yoldaşları kendilerini düzeltmişlerdir. Bize düşen onları örnek almaktır. Onlar bizim için “şefaat” edemezler, biz de atalarımızın kendilerini düzeltmemiş olmalarını bahane olarak kullanamayız. Sosyalizmin de ölmesinin ardından tek dünya devletinin yeni kölelik düzenine veya “evrensel değerler” diye yutturulmaya çalışılan Yunan-Roma paganlığına karşı bir direnç oluşacaksa umut Müslümanlardadır. İslam’ın hiçbir şeyi düzeltmemiş olduğuna inananlarda bu umut olmaz. Tarihi nasıl anlattığımız geleceği biçimlendirir, dikkat edelim.

“...Hadi bizdeki laiklik ve Atatürk yüzünden. Ya diğer ülkelerinki?”

Bunu daha önce söyledim. Bugün erdiğimiz ne iyilik varsa bunu laikliğin hanesine yazmak bitmek bilmeyen bir akıl oyunudur. Malezya laik değil ve maddi gönenç olarak bizden neredeyse daha iyiler. Uzatmaya gerek yok. Bu örnekleri biraz araştıran herkes verebilir. Gelecek olan çürütme (girişimi) hep aynı: “Anayasalarında yazmıyor ama onlar de laik sayılır.” Bu tartışmaya fazla dalmanın anlamı yok çünkü dediğim gibi modernizm savunucularının gönenç diye, insan hakları diye kutladıkları şeyler geçicidir ve ömrü fosil yakıt bolluğu kadardır. Fosil yakıt tükendiğinde sömürülenlere sus payı dağıtılamayacak, kölelik genişleyecektir. Hâlâ övüp durdukları Yunan ve Roma uygarlığı kölelerin sırtında yükselmiştir. Allah birkaç yüz yıl sürecek ve kendini imha edecek sistemleri onaylayan elçiler mi indirmiş? Haşa!

Aynı cümledeki diğer klişe yanlış, sahip olduğumuz iyiliklerin Atatürk’e mal edilmesidir. Bakın, bir kişiyi tanrı yapmak da ona yapılmış bir haksızlıktır. Çünkü o kişi eğer iyi niyetli idiye ki öyle olduğunu düşünüyorsunuz, o da bunu istemezdi. İsa’yı tanrı yaptığınızda onu öldürürsünüz. O artık soluk almayan, zayıflıkları olmayan, üzülmediğinde ağlamayan, bunaldığında ne yapacağını şaşırmayan, Allah’ı bizim yaptığımız gibi yardıma çağırmayan acayip bir öte-insan olur, Latince-İngilizce ifadesiyle süpermen. İsa bizim gibi bir insandı ve doğru yolu aklıyla, arayarak buldu. Onu tanrı yerine koyduğunuzda bunun size zararı olur çünkü artık onu örnek alamazsınız. Muhammed de bizim gibi bir insandı ve Kuran’ı bizim yaptığımız gibi aklıyla anlamaya çalıştı. Hatalar da yaptı. Eğer hiç hata yapmasaydı onu örnek alamazdık, almamız da söylenmezdi Kuran’da. Kuran’ın yanına onun uygulamasını (veya olduğu iddia edilen şeyleri) koymak bu yüzden yanlıştır. Taklit etmek kişiyi aydınlatmaz. Doğru yolu arayıp bulmanın, o yoldan uzaklaşıldığında farkına varıp dönmenin taklidi olmaz. Bu, parayı verip işçiye yükü taşımak gibi değildir. Yükün altına hepimiz gireceğiz, taşıyamazsak ezileceğiz. Başkası bunu bizim için yapamaz. Bu bir yarış zaten. Yükün altına kendisi girmemiş hiç kimse olmayacak Bahçe’de. Atatürk’ü tanrı yapmak da aynı nedenle yanlıştır. Her şeyi ona borçlu olduğumuzu söylemek, bu toplumun hiçbir şeyi başarmadığını öne sürmektir. Bunu kuşaklar boyunca bu ülkenin gençlerinin kafasına çakar durursanız sonuç işte bugün gördüğümüz gibi olur. Zerre kadar özgüveni kalmamış, hiçbir şeyi başaramayacağına inanan, en küçük zorlanmada pes eden, en küçük bir sorun çözme yetisi gelişmemiş, anlayıp kendi yorumunu yapabileceğine inanmayan, bu nedenle mümkünse ülkeyi, mümkünse yaşamın bütün zorluklarını terk etmek isteyen milyonlarca genç. “Atatürk’ün yolundan giden gençleri” överken yine aynı hakareti ediyorlar onlara. Onu taklit edecekler, onun Sünnet’ine uyacaklar, kendi fikirleri, kendi çözümlenmeleri, düşünsel girişimleri olmayacak. Dolayısıyla sözgelimi endüstri 4.0 deyince, tek dünya devleti deyince, küresel ısınma ile endüstrileşmenin çatışması deyince, kapitalizmin sonu geldi deyince yapacakları hiçbir açılım, üretecekleri hiçbir çözüm olmayacak. Bu sorunları çözmek için taklit edecek bir malzeme yok Atatürk’ün çantasında, ne yapacaksın? Üç yüz yıl içinde çökecek bir sistemi çok iyi anlamış ve bütün iyi niyetiyle taklit etmiş (veya hadi “uyum sağlamış” diyelim, kırmayalım sizi) olmak dışında bir övgün var mı kendisi için? Şimdi sana yardım edecek bir tanrıçık yok, hadi bakalım...

“Şeriat devleti sadece ceza hukukundan mı oluşuyor? Kırbaç cezası ve el kesme vs. olunca o devlet, başka hiç bir kriter uymasa da İslam devleti mi oluyor? Veya T.C devleti fakirlere yardım et, kimsesizleri koru, yolda kalmışa el uzat

gibi onlarca ilahi emri yerine getirdiği halde sırf zina eden kadını taşlamadı filan diye dinsiz oluyor, öyle mi?"

Şeriatı yalnızca ceza hukuku bağlamında talep edenlere yönelttiği eleştiri yerinde. Burada ben bir özeleştiri yapacak bir durum görmüyorum çünkü benim talebim adliye merkezli olmadı. Farkındaysanız yoğunlukla para sisteminden ve üretim ilişkilerinden söz ediyorum. TC yasalarındaki evliliğin zulüm olduğunu yazdım, onun da ceza hukukuyla ilgisi yok.

Yazarın yanılması şurada: Kuran'ın Tağut dediği şeye hizmet edenler bugün seküler yapılanma içinde karşımıza çıkıyor. Bunların yaptığı her şey yanlış ve zalimce değil elbette. Yoksullara yardım, en yoksul düşmanı ülkelerden olan ABD'nin bile yaptığı bir şey. Burada Allah ile birlikte başkasına kulluk etmek kavramını iyi anlamak gerekiyor. Herkes Allah'a tapar. Müşrikler de. Çünkü Allah'a tapmamak olanaksızdır. Sorun, onun yanına istisna tanrıçıklar koymaktır. "Politikada her yol mubahtır" dediniz mi bitti. "Ticarette ahlak olmaz" dediniz mi bitti, koydunuz istisnayı. Örnekleri Eşkoşuculuk başlığı altındaki yazılarımda verdim. Allah'a tapmanın zorunlu olması, her yalanda bir gerçeklik payının olmasının zorunlu olması gibidir. Hatta ikisi aynı şeydir. Baştan aşağı yanlış olan bir cümle kuramazsınız. Böyle bir cümle ancak birbiriyle ilgisiz sözcüklerin arka arkaya dizilmesi olabilir. Hatta o bile belli ölçüde gerçek olur. Sözcük bile kullanmamanız, anlamsız harfleri sıralamanız gerekir, klavyede kedi yürümüş gibi. Doğrulara, gerçeklere, güzelliklere, iyi bilinenlere istisnalar oluşturur ve mevcut sistemde yapıldığı gibi "devletin dini olmaz", "diplomaside dürüstlük ve sözünde durmak olmaz" der ve bunu sistemleştirirseniz bu eş koşmak olur. Elçiye kafa tutmak olur. Üç yüz yıl olmasın, üç bin yıl sürsün isterseniz. Sonunda hem yeryüzünde hem de öldükten sonra tarifsiz acılar çekilir.

TC devleti yoksullara yardım etmiyor, yolda kalmışa el uzatmıyor, kimsesize yardım etmiyor. İslam talep edenler bunları görmüyorlarsa yazar haklı, ona bir sözüm yok. Güleci olduğunu öne sürdüklerine edilen eziyet insan olanı utandıracak cinstendir ama "İslami kesimin" içinde de dışında da utanan çok azdır. İşlerine geldiğinde "merhamet devleti" demeyi bilirler ama anasının babasının suçu için çocuğu cezalandırmayı, sistemli yargısız infazı savunurlar.

"Devlet namaz kılamaz. Devlet oruç da tutamaz. Devlet teheccüde de kalkamaz. Haliyle devlet cehenneme de gitmez. Devlet sorguya da çekilmez. Devlet musalla taşına konulamaz. Devlet gassal tarafından İslami usüllerle kefenlenemez. Devlet kabirde sorguya da çekilemez. Devlet sırat köprüsünden geçmez. Devlet sadece bir kurumdur, kurum. İnsanla devletin farkını öğren artık. Kurumun dini olmaz. Dağın, taşın, tabiatın da dini yoktur. Güneşin, ayın, Neptün gezegenin de. Yani dini olmayan tek varlık devlet değildir. Sadece insanın dini vardır."

Burada yazar arkasını devletin soyut ve zor anlaşılan bir kavram olmasına yaslıyor ve safsata yapıyor. Namazın ne olduğunu Salât yazılarımda anlattım. Kuran'ın buyruğunu doğru anlar ve yazarın dilini kullanmayı sürdürürsek namaz kılmak öncelikle devletin görevidir! Devlet cehenneme de gider. Toplum yarılr, huzur kalmaz, devlete güvenen kalmaz, iç savaş çıkar, topyekün savaş çıkar ve devlet yok olur. Öldükten sonra da o devleti

o hale getirenler cehenneme giderler. Öncüleri, önderleri önlerinde olmak üzere bir cemaat olarak mahkemeye çıkarılır ve yargılanırlar.

Yazarın devlet kavramına yaptığı yanlış yakıştırmanın aynısını şirkete de yapabiliriz, bakın: “Şirket namaz kılmaz, oruç tutmaz, cehenneme gitmez. Sorguya çekilmez.” Şimdi bunu söyleyerek şirketlerin ahlaki olmadığını söylesem, “senin şirketin İslam yasasını uygulamasa da sen Müslüman olabilirsin” desem bunu kabul eder misiniz? Yoksa bu İslam yasasında bir delik açmak, bir istisna yaratmak mı olur? “Hepimiz Allah’a tapıyoruz ama şirkette ticaretin gereklerine uyuyoruz” olur. Kişisel hesabın faizsiz olacak ama şirketinin parası faizde mi duracak örneğin? Yahu, bu sanal bir kişilik yaratarak her pislği yapmak değil midir? Şimdi internette Second Life gibi oyunlar var. Sanal bir kişilik yaratıyorsun, başka oyuncularla yemediğin halt, sanal olarak yapabiliş de yapmadığın ahlaksızlık kalmıyor. Şimdi bunlar da mı caiz oluyor? “Senin oyundaki avatarın namaz kılmaz, oruç tutmaz, cehenneme gitmez. Sorguya çekilmez.” Bunu mu diyeceğiz? Öyleyse “Sosyal medya profilin namaz kılmaz, oruç tutmaz, cehenneme gitmez” de diyebiliriz? O da sanal bir kişilik sonuçta. Peki öyle mi yapıyoruz? Yani yazarın söylediğini savunanlar öyle mi yapıyorlar? Hayır! Sosyal medya profillerini mahkemeye çıkarıyorlar, hapse atıyorlar! Şirket için bir istisna var ne yazık ki ve bu benim meseleyi anlatmamı zorlaştırıyor. Bu öyle saçma, öyle ikiyüzlü bir sistem ki, kişi şirketleri dışındaki şirketler gerçekten yaptıklarından sorumsuzlar. Mesela iflasınız kabul edilirse şirket “avatarınızla” yediğiniz haltların hesabı sorulmuyor. Ama devletler için böyle bir şey yok. **Devletin ahlakının olduğu kabul ediliyor bu sistemde!** “Haydut devlet” diye bir kavram var yahu, uyuyor musunuz? AİHM’de devletler yargılanıyor ve o devlete vergi ödeyen kişiler mahkum ediliyor, bilmiyor musunuz? Savaş suçu diye bir şey türetiyorlar, savaşta devletine hizmet etmiş kişileri yargılayıp cezalandırıyorlar. Nazi subaylarını yargılarken ne dediler: “Bağlı olduğun kurumun sana verdiği görevi yapmış olman seni suçsuz yapmıyor, bireysel olarak cezalandırılacaksın.” Sanık subaylar “ben yapmadım, devlet yaptı” deselerdi herhangi bir sekülerlik savunucusu bunu kabul eder ve beraat verir miydi? Yoksa kıcıyla güler miydi? Bir devletin hükümeti suç işlediğinde bütün halkını cezalandırıyorlar. ABD bunu kaç kez yaptı, hâlâ anlamadınız mı? Hiçbirinde demediler ki “devlet suç işlemez, devletin işlediği suç için halkı cezalandırmayalım”. Peki, “dünya meselesi” saydıkları şeyler için yürüttükleri bu ahlaki mantığı “din işleri” saydıkları işlerde niye yürütmüyorlar? İşte diyorum ya, ikiyüzlülük modernizme içkindir. Ahlakı saçma biçimde parçalara ayırmış, yaşamın her alanında bir çifte standart yaratmıştır. İşlerine gelince devletlerin ahlaki, yani Arapçasıyla **dini** vardır, işlerine gelmeyince yok! Devletimizin kurumsal olarak yaptıklarının cezasını bireyler olarak çekmeyi hak ettiğimize inanıyorsunuz da Allah’ın yargısından kurtulacağımıza nasıl hüküm veriyorsunuz? Bu ne biçim mantık, ben size söyleyeyim: İşte bu, kafasındaki din kavramını Kuran’daki *din* kavramıyla eşleyememiş, uykudaki insanların mantığıdır. Geç olmadan ayılmalarını gönülden diliyorum.

Amerikalılar Irak’ta ölen çocukları “devletin öldürdüğünü” düşünüyorlar. Ah şu devletler olmasa, insanlar hep iyiler, değil mi? Hiç kimsenin kötü olmadığı bir dünyada işler nasıl bu kadar kötü olabiliyor, yaban eşeklerinin aslandan kaçtıkları gibi bunu sormaktan kaçıyorlar. Size bir şey söyleyeyim mi, işlerin kötüye gittiği kabul edilen bir dünyada hiç kimsenin, hatta çoğunluğun bile kötü olmadığını söylemenin sonu Tanrı’yı suçlamaktır.

Ya ne olacaktı? Sen iyisin, ben iyiyim, çoğunluk iyi ama başımıza pislik yağıyor. Olsa olsa sadist bir tanrının işidir bu, bizimle eğleniyordur, öyle değil mi?

Geç olmadan ayılın. Bütün sistem bir aldatmaca döngüsüyle, birbirini izleyen gözbağlarıyla kuruldu ve sürdürülüyor. Sizin bir kişi olarak aldanmamaya başlamanız bu dünyayı güzelleştiren somut bir adımdır, buna inanın. “Devrim mi yapayım yani” gibi saçma sapan retorik sorulara düşmeden Allah’tan yardım istemenin yollarını arayın. Ben de arıyorum, her Müslüman arıyor. Allah umutsuz olacağımızı, yüreklendirmeye gerek duyacağımızı bildiği için “onların görkemli ve yenilmez görünmeleri sizi aldatmasın, onlar feci şekilde kaybedecek ve uyduruk dinleri geçmişte hep olduğu gibi yerle bir olacak, unutulup gidecek” diyor. “İyilerin kaybedeceğinden korkarak kötülerin takımına geçmeyin, yoksa son düdük çalındığında elinizde sizi kurtaracak bir şey kalmaz” diyor. “Batacağını bildiğiniz gemiye binmeyin” anlamında ayetler var, alıntılama gerek duymuyorum, zaten bu tür esasa yönelik ve derin yargılara ayet kopararak ulaşmak yanlış. Kitabı okuyun ve kendiniz tanık olun.

“Şeriatın gelmesi” deyimine geri döneyim. Bu deyim anlık bir olayı, dolayısıyla bir devrimi çağrıştırıyor. Oysa böyle olmak zorunda değil. Daha doğrusu, böyle olmuş değildir. Muhammed devrim yapmadı. Hiçbir elçi devrim yaparak şeriatı “getirmedi”. Ama zamanla olgunlaştırdı. Kuran’ın tek seferde inmediğini biliyoruz. Sözelimi bugün hükümet para sürümü sitemini değiştirmeden yalnızca faizsiz borç alıp veren bir banka kursa bu şeriatı “getirmenin” küçük bir adımı olur. Ve bunun çok kötü sonuçları olacağı çünkü uluslararası finans tekelinin buna izin vermeyeceği söylenerek itiraz edileceği kesindir. Ama zaten Allah’ın vaadine güvenmekle (*iman*) güvenmemek arasındaki fark burada ortaya çıkacak. Uzun vadede bütün sistem çökecek ve bugün bu iyileştirici (*salih*) adımı atmazsak o gün biz de suçlu olacağız. Yani sistemi destekleyip sürdüren herkesin ceza olarak çektiği acıları çekeceğiz. Faizsiz bankayı kurmamıza bir tepki olarak “finans tekeli” dedikleri küresel *riba* tekelinin bizi terk edecek ve ülkeyi krize sokacak olmasıyla erkenden küçük bir çöküş yaşayacağız ama direnirsek (*sabır*) uzun vadede Allah’ın yardımını hak etmiş olacağız. Kapitalist saadet zinciri çöktüğünde acıların hiç değilse bir kısmından muaf olacağız. Bunun nasıl olabileceği sorusuna iki türlü yanıt var; birisi akılcı açıklamalarla gösterilebilir, öbürü Allah’ın ödülünün ve yardımının insanın akıyla kuşatabileceği sınırın dışında olduğu vaadiyle. Kuran’da denizin yarılması gibi örnekler bunu anlamamız için veriliyor. “Allah’ın yardımı bu koşullarda gelemez” dedikleri halde yardım ulaştırılanların örnekleri veriliyor. Çünkü dayanmışlar, yarın için bugünden vazgeçmişler.

“Marshmallow test” diye aratın. Gelecekteki büyük getiri için bugünkü küçük getiriden vazgeçemeyenler doğal seçim sürecinde seçilip eleniyorlar. Biz, bugünkü küçük konforlardan yarınki büyük konforlar için vazgeçebilenlerin torunlarıyız, onların kültürel ve biyolojik genlerini taşıyoruz. Allah bu yönde kendini daha iyi geliştirmiş olan toplumlara sürekli olarak seçiyor, hatta insan türünün yaratılması bile çok büyük olasılıkla böyle gerçekleşti. Neandertaller bizim atalarımızdan daha büyük ve güçlüymüş diyorlar. Atalarımız bireysel ve yakın (*dunya*) çıkarları grup çıkarının önüne koymamayı becerebildiği için onlara üstün gelmiş. Bir bakın çevrenize. Eskimoların, Yakutistanlıların uzun vadeli getirileri hesaplayamıyor olmadan o soğukla baş edebilmeleri olanaksızdır. Uygarlığa bir bakın. Bütün nimetleri eskilerin uzun vadeli getirileri gözetebilmenin sonucudur. Şimdi bizim bundan vazgeçmemiz kültürel ve biyolojik mirasımızı reddetmek

olur. Bakın, aynı şeyi “dinsel” sayılan terimler kullanmadan da, kullanarak da anlatıyorum. İnsan güçlük içinde yaratılmıştır (90:4) çünkü insan uzun vadedeki getiriye düşleyip kendini gönüllü olarak sıkıntılara yeniden ve yeniden sokabilendir. Şimdi “anı yaşa” diyerek, “evet çökecek ama en azından iyi vakit geçirelim” diyerek, “çöküşü azıcık daha erteleyelim, bizden sonraki kuşaklara patlasın” diyerek küfür üstüne küfür işliyoruz. Bir başka deyişle açlıktan kendi proteinlerini sindirmeye başlamış bir vücut gibi, uygarlığın kendini tüketmesi dönemindeyiz. Sözcükleri bile tüketiyoruz şu anda ve sözcükler bittiğinde insanlıktan geriye bir şey kalmaz. Kalanlar Allah’ın seçtikleri olur ve onlar “seküler” / “laik” bir düzeni ikinci kez kurmayacaklar.

“Not: Maalesef ülkemizde birçok insan dindarlaştığı ölçüde, çoğulcu bir toplum olarak barış içinde yaşamamıza vesile olan demokratik kültüre ve cumhuriyet değerlerine düşman haline geliyor. Demokrasi, laiklik ve Atatürk nefreti adeta imanın 7. şartı haline getirilmiş durumda. Bu durum orta ve uzun vadede ülkemiz için ciddi bir beka sorunu oluşturmaktadır. Hemen her alanda nice yeni fikirler ve bakış açıları geliştirmiş deneyimli bir psikolog olarak bu konularda da elbette söyleyecek çok sözüm var. Bu sebeple, son derece özgün detaylara ve çok önemli püf noktalarına değinen, haliyle de birçok hususta ezberleri bozan son 7 makalemi özellikle okuyun, okutun ve paylaşın. Din üzerinden kin ve nefret tohumları eken, demokrasi iklimini ya hiç oluşturamayan ya da zaman içinde yok eden toplumların perişan hali ortadadır. Bu konuda duyarlı olalım. Unutmayalım ki cehaletin ve ondan kaynaklanan bağnazlığın bedeli çok ağırdır. Bağnazlığın ve gericiliğin eskiden beri el altından hep beslendiğini, hem hiziplere bölerek ayrıştırmak hem de akli, sorgulamayı ve bilimi değersizleştirici çabalarıyla toplumu geri bırakmak için sinsice bir enstrüman olarak, bir silah olarak kullanıldığını sakın unutmayın. Fevzi Çakmak’ın dahi ta o tarihte dediği gibi, bu yapıların bir çoğu emperyalizmin ileri karakollarıdır.”

Yukarıda yeniden başlayacak olan içtihadın çoğunun ayağı yere basmayan, uçuk, Kuran’a aykırı bile olabilen fikirlerden türeyeceğini söylemiştim. İchtihadı başlatacak olan gruplar da benzer biçimde Batı yanlısı, hatta doğrudan onların maşası olabilecektir. Bu, işin doğasıdır. Kuran’da azımsanamayacak bir bölüm münafıklardan söz ediyor. Bu bölümler metinde nifak veya münafık sözcükleriyle yapacağınız bir kök ve türev taramasıyla sınırlı değildir, hatırlatayım. Kurancılık hakkındaki yazılarımda da iddia etmiştim. Nitekim Kurancılık karşıtlarının en büyük dayanağı “Yalnızca Kuran” düşüncesini yayanların içinde “görevlilerin” bulunduğunu gösterebiliyor olmalarıdır. Burada bir örüntü seziyor musunuz? Sekülerlik savunucuları diyorlar ki “şeriatçıların içinde çoğunluk görevli, ajan”. Kuran’a Sünnet denen ne olduğu belirsiz bir gelenek yığınını eklemek isteyenler de diyorlar ki “Kurancılarının içinde çoğunluk görevli, ajan”. Kendi topuğuma sıkılmış gibi mi görünüyorum? Acele etmeyin, şunu hatırlayın: Hümanizmin kapitalizm mezhebinin savunan farklı coğrafyalardaki muktedirler sosyalizm mezhebinin yasaklarken de aynısını dediler: “Bunların çoğu SSCB /Çin /Kuzey Kore ajanı.” Durun, kafanızı iyice karıştırıyım. Polis ve adliye yurttaşlara insan gibi muamele etsin isteyip bu talebi “insan hakları” kavramını kullanarak yapanlar da birilerinin görevlisi ve ajanı değil mi? AB yardımı almıyorlar mı? Devlette şeffaflık isteyenleri, mesela seçimler hilesiz olsun diyenleri, “sivil toplumu güçlendirmeye” çalışanları Soros’pu çocukları olmakla suçlamıyor muyuz?

Kafanızı biraz daha karıştırayım. Feminist örgütlerin çoğunun Batı destekli olduğu da gerçek değil midir? Seküler Batı'nın, Müslüman toplumun bağlılığını ve direncini kırmak için kadınları kullandıkları kendi belgelerinde yazılmamış mıdır? Peki, ne yapacağız? Bir düşüncenin savunusunu yıkıcı güç odakları sahipleniyor diye o düşünceden vaz mı geçeceğiz? Peki, bu [ilişkiyle suçlama safsatası](#) olmaz mı? Olur mu, olmaz mı, işte orasını dikkatlice belirlemek gerekir. Bir düşünceyi, bir ideolojiyi yalnızca onu savunanların toplumdaki konumlarına ve bağlantılarına bakarak değerlendirmek yanlıştır. Kuran'da anlatıldığı üzere kafirler elçilerin savunduğu düşünceleri de onlara en çabuk ikna olmuş olanlara bakarak değerlendirmek hatasını yapmışlardır (2:13, 6:52-53, 7:75, 11:27,91-92, 26:111, 34:35, 54:25...). Öyleyse “neden böyle diyor” diye sormadan önce “ne diyor” diye sormak gerekir. Bir düşünceyi öncelikle kendi içinde, kişilerden bağımsız olarak değerlendirmemiz gerekir. Onu savunanların bağlantılarını, onu savunanları kimin neden koruduğunu sormak, düşünceyi anladıktan sonraki işidir. Bu ikincil gerçekler üzerinden aykırı düşünceler hakkında bir genelleme yapmak, bir kural yazmak olanaklı değildir. “Bir düşünceyi kötü /çirkin /istemediğimiz kişiler destekliyorsa o düşünceden uzak duralım”, hiç de bilgece bir tutum değil. Nitekim Kuran'da “Allah'ın kurduğu tuzak” diye anlatılan şey, örtücü toplumun kendilerine iyi gelen, güvenli gelen, korunmuş ve temiz gelen yollarla ortaya çıkacaktır. Çünkü şeytanın sözü her zaman süslüdür. Şeytan bize hiçbir zaman pislik görüntüsünde pislik sunmaz. Görüntüsü, kokusu, tadı şekerdir. Ama gübrenin içinden çiçek çıkar, yiyecek çıkar.

Sözü Cumhuriyet değerlerine düşmanlığa bağlamayacağım. Bu düşmanlığın sonu aslında kültürel mirası da toptan reddetmeye çıkar ki blogun ilk yazısında buna değinmiştim. Düşmanlık başka, yergi başkadır. Eleştiremediğiniz şeyi iyileştiremezsiniz. Tartışma ortamı oluşturamazsak kendi kanımızda boğulacağız. İki satır akıllıca eleştiri yapamayıp da düşman olanın, eleştiriye izin vermeyip de tapıncaklar oluşturandan fazla farkı yoktur. Yönetmelik bağımsızlık, meclis sistemi, dilde arılaşma, ekonomik bağımsızlık gibi ilkeler ve girişimler çoğunlukla doğrudur. Ama bu, Atatürkçülük veya Cumhuriyet, adına ne dersiniz deyin tasarımı bir paket olarak kabul etmemiz ve ona teslim olmamız gerektiği anlamına gelmiyor. Sekülerlik, kavramlarıyla, referanslarıyla, uslamalarıyla baştan aşağı yanlıştır. *Ribacı* para sisteminin kurulması, daha doğrusu Osmanlı'daki para sisteminin sürdürülmesi yanlıştır. Halkın kafası örümcek bağlamışken üstüyle başıyla uğraşmak düzeysizliktir ve hatta kötü niyet olasılığını akla getirir. Bunların söylenmesine izin verin. İnsan gibi tartışalım. Eğer konu üzerinde biraz düşündüyseniz Osmanlı'yı yıkan ve Müslüman halkına acı çektiren şeyin şeriat değil, Kuran ve elçi hiç değil, başka şeyler olduğunu görürsünüz. Ve yine ezberlerden uzak kalarak, soğukkanlılıkla düşünürseniz Cumhuriyet'in Kuran'a uygun bir sistem olarak da kurgulanabileceğini, devrimlerin ve iyileştirmelerin seküler paradigmanın dışında kalarak da yapılabileceğini görürsünüz. Edindiğim izlenim, Birinci Meclis'te pek çok kişinin bu umutla heyecanlanmış olduğudur. Ne yazık.

Ek

“Dinde zorlama olmaz, olursa herkes münafık olur, ikiyüzlü olur, hiç kimse buyrukların gereğini içinden gelerek yapmaz” Savı

Bu savı aslında daha önce yazdıklarımla çürüttüm. Nasıl çürüttün dersiniz, önce Din Nedir - 2: Sekülerlik yazımı okumanızı rica edeceğim. Ayrıca *Salât-4* yazımda namaza gelmeyen cezalandırılması bölümü ve Yahudi ve Hristiyan Kültürü yazısında Altın Kural bölümü de konuyla ilgili. Yukarıdaki sav *din* kavramının yanlış anlaşılmasından güç alıyor. Yazıları özetleyeceğim ama nasılnı, niyesini anlamayabilirsiniz, onun için yine de okuyun. Özeti şu: Arapçada (Kuran’da) *din*, din demek değildir, yasa demektir. “Yasada zorlama olmaz” diye diretiyorsanız söyleyeceklerim burada bitiyor. Şimdi sözü size bırakıyorum, bana yasasında zorlama olmayan herhangi bir toplum gösterin diye.

İkiyüzlülük savına dönelim. Bu sav aslında insanların birbirlerine hiç bir söz vermemeleri gerektiğini öne sürüyor. Birine söz verdiğinizde kendinizi bağlarsınız. Yani kendinize, kendi iradenizle kural koyarsınız. Kendinizi kendi iradenizle sınırlarsınız. Toplumda asgari bir işbölümünün, yani bir arı veya karınca kolonisi gibi sağkalımı sağlayabilecek bir güçbirliği olabilmesi için bazı sözlerin verilmesi gerekiyor. Değirmenimi kullandıracağıma söz vermezsem buğday ekmezsiniz. Buğday ekeceğinize ve bana belli bir pay vereceğinize söz vermezseniz size güvenerek değirmeni inşa edemem. Bundan dolayı siz buğday ekmemeye özgürlüğünüzden, ben de değirmen kurmama özgürlüğümden karşılıklı vazgeçiyoruz. Benim buğday tarlanıza zarar vermeme sözüm, sizin değirmenin suyunu kesmeme taahhüdünüz gibi başka sözler de var. Bu, toplum yaşamındaki ahlaki uzlaşmaların, demek ki yazılı olan veya olmayan sözlerin, taahhütlerin yalın bir örneği yalnızca. Hiç bir *dinin* sizi kısıtlamamasını istiyorsanız, demek ki gerçek bir “din özgürlüğü” istiyorsanız hiç bir topluma hiç bir söz vermemeniz gerekiyor. Artık dağda mı, çölde mi, hiç kimseye ilişkiye girmeden, hiç kimsenin mülküne girmeden yaşamanız gerekiyor. Doğamız buna uygun değil. Biz peygamber devesi değil, arı veya karıncayız. Arıdan veya karıncadan farkımız, onların bu *dini* çiğneme kapasitelerinin olmamasıdır.

Söz vermek kendi özgürlüğünüzü kendi iradenizle sınırlamaktır. Gerçekten özgür kişi hiç kimseye söz veremez. Zaten cinsel özgürlük savunucuları demezler mi, “kimseye bağlanmak istemiyorum çünkü yarın ne isteyeceğimi kestiremiyorum” diye. Bir *dinin* cemaatinin üyeleri, birbirine söz vermiş kişilerdir. Bunlar o yasaya uyacaklarına söz vermişlerdir. Bu sözden doğan güven, onların birlikte çok daha güçlü olabilmelerini sağlar. Birbirlerinden gelecek yardıma güvenerek tarladan ve değirmenden daha büyük işlere girişebilirler. Doğal seçim güçlü olanları kayırır ama biz hayvan değiliz. Öbür canlılarda yalnızca fizyolojik rekabet varken insanda buna ahlaki rekabet de eklenir. Bu demektir ki insan toplumlarının görece güçlü olanı, birbirlerine görece güçlü sözler verebilenleridir, yani görece ahlaklı olanlardır (4:104, 5:9, 61:4... karşılaştırınız: 2:83,93, 24:55...).

Toplumunu oluşturan üyelerin her birinin yarın bir gün o yasadan soğuma, isteksizleşme, heyecanlarını veya güdülenmelerini yitirme olasılığı vardır. Ama tıpkı evli olduğunuz eşinize “ben senden sıkıldım” deyip tekme basamayacağınız gibi, “ben bu yasadan

sıkıldım” deyip arkanızı dönüp gidemezsiniz. Yani borç takıp kaçamazsınız. Gitmenizin yolları vardır ve bunun adil olması gerekir. Önce haklı gerekçenizi anlatmanız gerekir. Varsa borcunuzun ödenmesi konusunda uzlaşmanız gerekir. Eğer taahhütleriniz ayrılmanıza izin vermiyorsa ayrılmanıza izin vermezler. Sözgelimi Musa sekiz yılını doldurmadan kaynatasından ayrılamazdı. Üst düzey bir subaysanız başka ülkeye (yasa cemaatine) yerleşmenize veya onlar için çalışmanıza izin vermezler. Mafyadan veya haberalma örgütlerinden herhangi bir şekilde ayrılmak olanaksızdır. Bu durumda belki isteksiz olarak taahhütlerini yerine getirmeyi sürdüren kişilerin ikiyeüzü olduklarını öne süremeyiz, onlar yalnızca sözlerinde duruyorlar.

Yaşam bir oyun değildir. Dalga geçmiyoruz. Bir yasa veya bir ahlak öğretisi bize doğru geldiye, uğruna yaşanır ve ölünür geldiye bu ciddi bir şeydir. İki günde gönlümüzün değişmesi olasılığı yoktur. Bu durumda o yasanın ve ahlak sisteminin can yakan gereklerine de seve seve katlanmamız gerekir. “Şeriatın kestiği parmak acımaz” sözü bunu anlatır. “Adil ve meşrudur, bu nedenle eğer suçluysam cezama razıyım” demektir. Çünkü o yasanın gerçeğin yarası olduğuna, bağlularını kurtuluşa götüreceğine güvendiğiniz bir kere. Suçluysanız cezanızı meşru olarak çekmeniz sizin de kurtuluşunuz için gereklidir, bu yüzden mecazi parmağınız acımayacaktır. Kaçmaya gücünüz yetmediği için cezayı çekiyor olmak sizi ikiyeüzü yapmaz. Kişiyi vatan haini yapan vergiyi isteksizce vermesi değil, vermemesidir. Şimdi isteksizce verilen verginin bir hayrının olmadığını öne süreceğiz değiliz herhalde. Onunla okul, hastane, yol yapılamıyor mu? Peki, türlü nedenlerden dolayı heyecanın yitirmiş insanların alışkanlık olarak verdikleri vergiler işe yarıyorsa heyecanını yitirmiş insanların verdikleri zekat neden amacına ulaşmasın? Hah, yine geldik “dünyevi işleri” ve “dinî işleri” birbirinden ayırma yanılığına. Bunlar amaca hizmet ediyor ama “Allah kabul etmiyorsa” yine top sizde, Allah’ın kabul etmemesinin ne olduğunu açıklayın lütfen. Allah bir şeyi kabul etmiyorsa onun sonucu bir sağken de görülemez demektir. Allah hesabı ölüm sonrasına bırakan değildir (14:51, 40:17...). Erteler, o başka. Ölüm sonrasında ikinci kez ödüllendirir ve cezalandırır, o başka. *Din* ve dünya ayrı şeyler değildir. Kuran’da *dunya* ile *ahira* karşıttır, *din* ile *dunya* değil. Bunu Din başlıklı yazılarımda anlattım. Zekat veya vergi verenler gönüllerini yitirdilerse bunun çaresi *salâti* yoğunlaştırmaktır. Modern devletlerde *salât* vardır (modernizmin *salâti*, Allah’ın *dininin* değil) ama zayıftır. Modern veya örtücü toplumlarda halkın devletin kurucu varsayımlarını, ideolojisini veya ülkülerini sahiplenmesi zayıftır. *İman* gücüyle didinen Müslümanların bundan yoksun olan örtücü toplumların iki katına kadar güçlü olabilmelerini sağlayan bu zayıflıktır (8:66). Müslüman bir toplulukta otoriteye itaat nefret edilesi bir zorunluluk değildir (4:59). Yasaya zorunlu olarak uymanın ikiyeüzülük olacağını düşündüren ortam, içinde yaşadığımız ortam, güç kullanarak uygulanan yasanın neredeyse hiç kimsenin talebi ve onayı olmadan yapıldığı ve yürütüldüğü, dolayısıyla yasayı ve yasa yapma sürecini hiç kimsenin gerçek anlamda benimsemediği ve sahiplenmediği modern toplumdur. Önünüze herhangi bir yasayı açın ve düşünün, bu metnin hazırlanmasında geniş toplum kesimleri nasıl bir girdi sağladılar, nasıl bir tartışma süreci yaşandı? Farklı fikirde olanlar nasıl ikna veya razı edildiler? Bunların olduğunu hatırlamayacaksınız çünkü çok büyük olasılıkla olmadı. Modern demokrasilerde yasalar küçük azınlıkların talebiyle, onların çıkarı için çıkar. Neden ve nasıl olduğuna burada girmeyeceğim. *Salâtın* kurulduğu (*ikame el salat*) bir toplumda yasaların çoğunluk iradesiyle ve çoğunluk için çıkması beklenir. Burada söz konusu

çoğunluk, gayrimüslim azınlığa karşı Müslüman çoğunluk değildir. Farklı cemaatlerin zaten kendi yasalarıyla yönetilmeleri gerekir, başka bir cemaatin *dinine* boyun eğmesi değil. Eğer bu durum farklı askeri ve politik birimlere ayrılmayı gerektiriyorsa öyle yapılmalıdır. Aynı birim altında sağlanabiliyorsa coğrafi olarak bölünmek gerekmez, bu koşula göre belirlenecek ayrı bir tartışma konusu olmalı. Sonuçta 8:66 ayetindeki denklığı, yani örtücü toplumdakinden daha güçlü bir işbirliğini sağlayan bir yasal/ahlaki ve politik ortamın oluşması gerekir. Salâtın kurulduğu bir toplumda herkes birbirinden haberdardır da. Böylece güdülenmesi veya anlayışı zayıflayan, isteksizleşen, kaybedilmek üzere olan üyeler bilinir ve onları kazanmak için çaba gösterilir. Elbette modern özgürlük paradigmasında aklımızın almayacağı bir şey bu. Cemaatlerde bulunmuş kişiler bunu daha iyi anlatırlar diye düşünüyorum.

Kendi iradenizle söz verip bir cemaate bağlandıysanız o cemaatin kurallarına uymak sizi ikiye bölmez. Evet, burada bağlayıcı birim cemaattir. Cemaat sözcüğüne yapışmış olan olumsuz çağrışımlardan çekiniyorsanız toplum da diyebilirsiniz, fark etmez. Aynı ahlak üzere, demek ki aynı yasa üzere **gönüllü** olarak birleşmiş bir toplumdur bu. Zorunlu olmayan bir sendikaya, bir derneğe, bir kulübe, bir mason locasına gönüllü olarak girerseniz, demek ki özgürlüğünüzü oranın kurallarıyla gönüllü olarak sınırlandırabilirsiniz. Çünkü bunlar zaten dar kapsamlı cemaatler gibidir, üzerinde birleştikleri davranış kuralları vardır. Devlete veya soya bağlı olmayan, yani gönüllü birlikteliklerin çok zayıf olduğu Türkiye gibi ülkelerde bunu anlamak daha zor olabilir. Türkiye'nin bu hale gelmesinin nedenlerinden biri Cumhuriyet döneminde gönüllü birlikteliklerin yasaklanmış olmasıdır. Üstelik yerleri boş bırakılmıştır. Bunların varlığı toplumsal belleğimizden silindiği için bizim kuşağımız bunun nasıl bir felaket olduğunu anlamıyor. *Intentional communities* diye internette arayın, kürenin farklı köşelerinde göreceğiniz bu birlikteliklerin bir örneğini Türkiye'de bulamayacaksınız. Geleneksel anlamda cemaatler hâlâ var ama bunlar hem çoğunlukla aile geleneği olarak, yani miras alınarak sürdürülür hem de düşünceye ve tartışmaya neredeyse bütünüyle kapalıdır. Bu yüzden bütün cemaat yöneticilerin sekreteryası gibi görünür. Aynı örüntüyü siyasi partilerde de görürüz, partililer birlikteliğe değil tek kişiye hizmet etmeye gönüllü gibidirler. Kuran'da 48:10, 60:10,12 ayetleri gönüllü cemaate katılım anını anlatır. Katılımdan sonra cemaatin kurallarına uymak **zorunludur** (60:12). Değilse zaten bazı suçlar için ceza önerilmesi anlamsız olurdu. Yaptırıma uğramak üzere olan kişi hemen "din özgürlüğünü" kullanırdı. Oysa böyle bir özgürlük varsa bu yalnızca cemaatini seçme özgürlüğüdür. Zaten dikkat ederseniz özgürlük isteyen kesimler aslında geniş toplumda çoktan kurulmuş bulunan ahlaki topluluklara katılmayı veya kürenin başka bir köşesinde var olan bir topluluğun burada bir şubasını kurmayı talep ediyorlar. Ve dikkat ederseniz ülkenin mevcut ahlakına, geleneksel kabullerine aykırı olan taleplerin var olan cemaatlerce (çoğunlukla ülke dışında) kışkırtıldığını göreceksiniz. Yani hiç kimse cemaati çoktan kurulmamış olan bir düşünceyi, bir ahlaki savunmuyor, talep etmiyor. Bunu yapabilme kapasitesi ancak Kuran okuyanlarda olabilir. Kaldı ki onlar da cemaat aşamasına gelmeden çok önce birbirlerini bulur ve birlikte okurlar, yeni anlam dünyalarını birlikte inşa ederler.

Farklı ahlaki topluluklar olacaktır. Sizi kabul eden bir topluluğa girmeniz sizi ikiye bölmez. İşler ciddi şekilde değişirse o topluluktan borcunuzu ödeyerek, meşru olarak ayrılmak istemeniz de sizi ikiye bölmez. Ama ayrılmadı iseniz kurallara uymayı

sürdürmek de sizi ikiyüzlü yapmaz. ABD’de dışarıdan girmek isteyenleri kabul eden Hristiyan cemaatler var. Aralarında incelediklerim (arşivlemediğim için ad veremiyorum) çıkmak istediğinizde buna izin veriyorlar ama borcunuz olduğunu düşündükleri malı içeride bırakarak. Girerken bu koşulu bilerek giriyorsunuz. Sizi ikiyüzlü yapan, görüntünüzle ve sözünüzle niyetlerinizin, tasarılarınızın farklı olmasıdır. O topluluğun ahlakını **benimsememiş** olmanıza karşın katılmayı talep etmeniz veya daha sonra ayrılma olanağı varken, ayrılmanız gerekmesine rağmen ayrılmayıp içeride kalmanızdır. Çünkü bunu yaptığınızda topluluğun sağkalımını zayıflatmış olursunuz, size yönelen güveni boşa çıkaracak davranışlarda bulunmanız an meselesidir. Kuran’daki örnekleri incelerseniz görürsünüz (33:13 vb.). İşte bunun için “*dinde zorlama yoktur*”. Yani kişiyi bir cemaate katılmaya, cemaati daha büyük bir cemaate bağlanmaya zorlayamazsınız. Katılım gönüllüdür, ayrılmak da makul ayrılma kurallarına uyduğu sürece, yani eğer geride kalanları tehlikeye sokmayacaksa veya alacaklı bırakmayacaksa gönüllüdür. Güçlü cemaatin zayıf cemaati zorlaması da yoktur. Şu anda dünyadaki güçlü cemaatler zayıf cemaatleri feci şekilde zorluyorlar. Bunun farkına varabilmek için önce din kavramını düzeltmemiz gerekiyor. Bunu düzeltince güçlü cemaatler olan Batı toplumlarının demokrasi, basın özgürlüğü, kadın hakları, insan hakları, hayvan hakları gibi farklı adlar altında *dinde zorlama yaptıklarını* fark edeceksiniz. İşte elçiler, “sizi taşlarız”, “döveriz”, “yoksullaştırırız” diyen ve dediklerini yapan Batı’ya diyorlar bunu bu bağlamda. “Biz İslam olmayanlarınıza yaptırım uygulamıyoruz, yalnızca barışla çağırıyoruz, siz de bizi zorlamayın, barışla çağırmanın ötesine geçmeyin” diyorlar. Başka bir uzlaşma noktası da bulunamaz zaten. Hayvan gibi birbirimizi boğazlamadan gezegeni paylaşabilmemizi sağlayabilecek uzlaşma noktası budur. Bu uzlaşma uzun vadede (*ahirada*) güçlü cemaatlerin de yararınadır ama onlar örtücü oldukları için, demek ki budala oldukları için anlamıyorlar.

Ahlaki birliktelik gönüllük temelinde olduğu için bir cemaat yeni kuşaklarına cemaatin yasasını benimsetmek zorundadır. Çünkü benimseyiş sürdürülemezse toplum dağılmaya başlar. Önceden iş ve güç birliği içindeki bir toplumun bir gerçek üzere olma durumu dışında, yani yeni koşula uyum sağlama durumu dışında dağılması o toplumdaki herkese acı çektirir. Farklı bir gerçek ortaya çıktıysa, koşullar değiştiyse, toplumun bir bölümü **kurallara uymayı sürdürürken** farklı bir gerçeğe ikna olduysa, ayrıлып yeni bir cemaat kurma talebini cemaate **kurallara uymayı sürdürürken** bildirebilmelidir. Bu nedenle Müslümanlar tartışabilen insanlar olmak zorundalar. “Cemaatin bölünmez bütünlüğü” her şeyin üzerinde olamaz çünkü hiçbir şey Allah’ın yasasının üzerinde olamaz. Devrimler ve iç savaşlar doğru yollar değildir. Ama bunları da ortaya çıkaran şey tartışma ortamının fazlasıyla daralmasıdır. Konuşamayan insanlar vuruşurlar. “Cemaati kurarken konuştuk, bitti” demek yanlıştır. İctihat kapısı kapatanlar, Sünnet’in dışına çıkılmasını *dinin dışına* çıkmak sayanlar, ilke ve inkılapları kendi canları ve başkalarının canları pahasına koruyup tartışmaya kapatanlar aynı hatayı yapıyorlar. Bunlar cemaati kuran düşünceyi sonraki kuşaklara aktarmayı başaramamıştır. Başarısızlığın işaretlerini gördükçe tartışmanın sınırlarını daha da daraltmak durumu daha da ağırlaştıracaktır. Çünkü tartışma olmayan yerde yeni kuşak, cemaatin kurucularının ulaştığı fikir düzeyine ulaşamaz. İşte ikiyüzlülük böylece öğrenme gereksiniminin giderilmemesi ve tartışmanın yasaklanması yüzünden ortaya çıkacaktır, yasada zorlama olduğu için değil. Müslüman toplumların tarihinde bu hataların yapılmış olması, konuştuğumuz 2:256 ayetini yanlış anlamamıza neden olan bir

diğer etmen olabilir. İslam'ın tek doğru yasa olduğu bilgisiyle bu yasayı benimsemeyen çok sayıda kişiye, hatta bütün olarak cemaatlere, toplumlara zorla uygulanmış olduğu bilgisi çatıştı ve ortada bir açmazın olduğu izlenimi verdi. Tam o sırada Kilise Reformu'nu tamamlamış ve aydınlanmış (!) Batı yardımımıza yetişti, bize “özgürlük” illüzyonunu hediye etti ve bizi bu açmazdan kurtardı! Sekülerlik kendini “ben din değilim” diye tanıttığı için nasıl yapsak da zorlasak dediğimiz *dinden* de kurtulduk! Var olmayan şeyin zorlaması da olmayacağı için feraha erdiğimizi sanıyoruz. Bugün müftüler aslında müftü değildir, fetvalar da fetva değildir çünkü bunlar uygulaması olmayan, yani ölü olan, yani zorlaması olmayan bir *dinin* fetvalarıdır. Latince gibi ölü bir dilde yeni sözcük türetmek gibi bir şeydir bunlarınki. Evde istersen konuş o dili ama toplumu bağlamaz, adliyede çevirmen de bulamazsın. Ama yüksek mahkemelerin yaptıkları içtihatlar uymak zorundayız çünkü bunlar kurulmuş (*ikame* edilmiş) bulunan bir *dinin* içtihatlarıdır. Şu anda hiçbir gence öykünün bu şekilde, gerçeğiyle anlatılmıyor olmasının kafa karışıklığını çözmeye çalışıyoruz.

Aslında pek çok toplumda ergenler için yapılan erginliğe erişme töreni cemaat ahlakını yeni kuşağa aktarmanın önemli bir aşamasıdır. Bu yetişkinliğe geçiş gününde ergene topluma karşı sorumluluğunun başladığı, demek ki **söz verdiği** bilinci aşılır. Tıpkı evlilik töreninde olduğu gibi, genelde mezarda bitmek zorunda olmayan ama çok güçlü bir sözdür. Belki de bunu yapmadığımız veya törensel olsa da olmasa da gençlere bu bilinci vermediğimiz, **söz, taahhüt, bağlılık** gibi kavramları yaşamımızdan söküp attığımız için bugün darmadağın olmuş durumdayız. Bir Türk genci bu sözcükleri birer kez duyana dek özgürlük sözcüğünü en az yüz kez duymuş oluyor. Böyle bir toplumun yok olması olasılık bile değil, kesindir. Tam olarak bu nedenle özgürlükçü demokratik toplumlar kesinlikle yok olacak, gen havuzundan sonsuza dek silineceklerdir. Bu yazıyı okuyabiliyorsanız Türksünüz, demek ki siz ve ben, hepimiz böyle bir toplumda büyüdük. “Dinde zorlama olmaz”ı yanlış anlamamıza neden olan şey, etkisinde bulunduğunuz ağır özgürlükçü propagandadır. Yalnızca Kuran ayetlerine değil, yaşamın bütününe bu gözlükle bakıyoruz. Suçlamak için değil, farkına varın diye söylüyorum. Ben de sekülerliğe inanan özgürlükçü bir gençtim. Düşüncelerimi Kuran'a teslim ettikçe büyük yanıldığımı anladım.

Modern bir devletin yasalarına uymak bir Müslüman için zorunlu mudur diye soracak olursanız, buraya kadar okuduysanız bu sorunun sakat olduğunu anlamış olmalısınız. Çünkü modern devletler ahlaki bir ortaklığa dayalı olarak kurulmadılar. Çoğu ulus devlettir ve adı üstünde ortak payda ahlak değildir. Bu sorunu nasıl açacağımızı bana soruyorsanız, birincisi, ben her sorunun yanıtını bilmek zorunda değilim, ikincisi, iyi yönde bir adım atana Allah'ın yardım edeceğine güvenmiyorsanız benim vereceğim yanıt sizi tatmin etmez. Özerkleşme yönünde küçük adımlar atılarak başlanabilir ki bunu Toplumsallık başlığı altındaki yazılarımda yazdım, Konulara Göre menüsünde bulabilirsiniz. Muhammed bağımsız bir cemaat kurmayı başarmıştır ama o bize başarının doruğu olarak verilen bir örnektir. Önemli olan yolda ilerlerken ölmektir, durağa varmak değil. Zaten hem tarihten hem de Kitap'tan anladığımız üzere bir durak da yoktur.

Cemaat içindeki tartışma ortamı elbette ölçülü olmalıdır. Değerli bir fikir alışverişininin, daha iyiye, daha temize ulaşmayı amaçlama olasılığı bulunmayan sözlerin sınırsızca sarf

edilmesi engellenmelidir. Tartışmanın amacının kazanmak değil, öğrenmek ve anlamak olduğu herkese belletilmelidir. Bu aynı zamanda politikanın ahlaksızlık olmasını da önler. Şimdi “tartışma özgürlüğüne sınır koydun, özgürlüğü bitirdin, başa döndün” demeyin. Bir ölçü, bir ayar gerçekten var ve bunu anlamak zor değil. Sosyal bilimciler bunu biliyorlar (bkz: Laurence R. Iannaccone, *Why Strict Churches Are Strong*, AJS Volume 99 Number 5 (March 1994): 1180-1211). Bugün tartışma “özgürlüğünü” sınırsızlık olarak anlamamıza neden olan şey yine etkisinde bulunduğumuz ağır propagandadır. “Ya hiçbirimiz yoksak, evren bir simülasyonsa” gibi aslında bir soru bile olmayan anlamsız sözleri tartışma konusu yapan bir toplum elbette ayarı çoktan kaçırmıştır ve toparlaması çok zordur. Bu toplumda aslında bağlı bulunulan bir ahlak bile kalmamıştır. Böyle bir toplumda herkesin kendi kurallarının bağlı olması (*dinin* kişinin tanrısıyla arasında olması), kimsenin kimseye bir söz vermemesi gibi saçmalıklar sanki bir kuralmış gibi algılanıyor. Eğer farkındaysanız insanlar gerek duysalar da birbirlerine söz veremiyorlar artık. Verilen sözler çoğunlukla tutulmuyor. Hiç bir senet gününde ödenmiyor. Sırf “zamanında ödemek zorunda kalmak benim borcu ödememi sağlar” diye kişilerden değil bankadan borç almayı daha doğru bulan var! Zamanında ödemeyeceğini bildiği için “aramız bozulmasın” diye yakınına borç vermek istemeyen var! Rastlantı mı sizce, “din özgürlüğünden” bağımsız bir sorun mu bu? Eğer “gavurda da var özgürlük propagandası ama kendi aralarında borçlarını ödüyorlar, sözlerinde duruyorlar” diye soracak olursanız sizi kutlarım. Batılının kendine başka, dünyaya başka davrandığını şimdi anlamaya başladınız. Her ne kadar onlar da derin bir ahlaksızlaşma ve çöküş içindeyse de gençlerine sözde durma bilincini bizden daha iyi aşıyorlar. Onlarda bizdeki gibi milliyetçi parti yoktur genelde çünkü hepsi milliyetçidir. Onlarda devlete bağlılık bizdekinden ve genel olarak üçüncü dünyadakinden çok daha güçlüdür, yani devleti hakem yapma rızası bizdekinden yüksektir. Bunun nedeni onlarda yerleşik kültürün ve yazılı kültürün daha köklü olması olabilir, bilmiyorum, çok önemli de değil. Batı hakkında sizde oluşan izlenim bunların tam tersiyse bu maruz kaldığınız propagandanın sonucudur. Çünkü Batının “din özgürlüğünü” icat ettiğini sanırken aslında yalnızca bir kelime oyunu yaptığının, hâlâ *dinsel* bir ortak paydaya sahip olduğunun, yaptığı kelime oyununun bizim anayasamızın ve yasalarımızın temeli olduğunun farkına varamadınız. Propagandadan kurtulmak için geç olmadan televizyonu (ve Netflix’i) kapatın, sosyal medya bağımlılığından kurtulun ve eleştirel medya okuryazarlığı yetenekleri edinin.